

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

polska pomoc

Raport metodologiczny

Ewaluacja polskiej współpracy rozwojowej: Wieloletni program współpracy rozwojowej na lata 2016-2020, w połowie okresu realizacji

Zamawiający:
Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wprowadzenie	5
1.1 Cel badania.....	5
1.2 Zakres badania	6
1.3 Kryteria ewaluacyjne.....	7
2. Koncepcja realizacji badania.....	8
2.1 Pytania badawcze wraz z ich uszczegółowieniem.....	14
3. Metodologia badania	23
3.1 Metody badawcze wraz z doborem próby.....	23
3.1.1 Analiza <i>desk research</i>	23
3.1.2 Warsztat strukturyzacyjny	24
3.1.3 Indywidualne Wywiady Pogłębione (IDI).....	25
3.1.4 Warsztaty strategiczne	28
3.1.5 Studia przypadku	29
3.1.6 Pilotaż ankiet monitoringowych.....	31
3.1.7 Benchmarking.....	32
3.1.8 SWOT	33
3.1.9 Panel ekspertów	34
3.1.10 Warsztat implementacyjny	34
3.2 Powiązanie metod badawczych z pytaniami.....	35
4. Harmonogram	39
5. Sposób organizacji pracy	44
5.1 Ramowy podział zadań pomiędzy członków zespołu.....	44
5.2 Terminy przekazywania informacji na temat przebiegu realizacji badania	47
6. Obszary ryzyka.....	48
7. Narzędzia badawcze	54
7.1 Warsztat strukturyzacyjny	54
7.2 Indywidualne wywiady pogłębione	56
7.2.1 Przedstawiciele MSZ.....	56

7.2.2	Partnerzy krajowi	58
7.2.3	Partnerzy z krajów partnerskich	59
7.2.4	Partnerzy z zagranicznych i międzynarodowych organizacji partnerskich	60
7.2.5	Inne osoby	62
7.3	Panel ekspertów	64
7.4	Warsztat implementacyjny	65

Wykaz skrótów

Skrót	Rozwinięcie
IDI	Indywidualny wywiad pogłębiony (ang. <i>individual In-depth Interview</i>)
MSZ	Ministerstwo Spraw Zagranicznych
OBWE	Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
ODA	Oficjalna Pomoc Rozwojowa
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
PAPI	Bezpośredni wywiad kwestionariuszowy (ang. <i>Paper & Pen Personal Interview</i>)
PCD	Policy coherence for development
PWR	Polska współpraca rozwojowa
SDG's	UN Sustainable Development Goals (Cele Zrównoważonego Rozwoju)
SIWZ	Specyfikacja istotnych warunków zamówienia
SOPZ	Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia
UE	Unia Europejska
WPWR	Wieloletni program współpracy rozwojowej

1. Wprowadzenie

1.1 Cel badania

Celem badania jest sformułowanie rekomendacji pozwalających:

- poprawić efektywność i trafność polskiej współpracy rozwojowej,
- wesprzeć programowanie kolejnej perspektywy wieloletniej po 2020 r.,
- wzmocnić pozytywny wizerunek Polski jako kraju aktywnego w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju na świecie i wartościowego partnera posiadającego stabilne perspektywy rozwoju oraz wspierać procesy podejmowania decyzji w kwestiach związanych ze współpracą rozwojową.

Zgodnie z założeniami badania, rekomendacje będą wynikać z celów współpracy rozwojowej określonych w wiążących Polskę umowach międzynarodowych, ustawie o współpracy rozwojowej i nawiązujących do nich założeń koncepcyjnych WPWR 2016-2020. Będą one także odnosić się do aktualnego i następnego programu wieloletniego oraz zawierać zalecenia możliwe do wykorzystania przy opracowywaniu kolejnych dokumentów strategicznych PWR.

1.2 Zakres badania

Badaniu ewaluacyjnemu poddany zostanie WPWR 2016-2020 oraz realizujące założenia tego dokumentu Plany współpracy rozwojowej 2016, 2017 i 2018.

Wykonawca w szczególności:

Przedstawi sytuację wyjściową, tj. po zakończeniu realizacji WPWR 2012-2015) (w tym najważniejsze założenia i doświadczenia z realizacji) oraz opisz, jakie wnioski zostały wyciągnięte oraz jak wpłynęły one na konceptualizację obecnie obowiązującego dokumentu, poddanego szczegółowej analizie w tym badaniu

Opisz stopień realizacji przyjętych celów i priorytetów w połowie realizacji WPWR 2016-2020

Przeanalizuj określone w WPWR 2016-2020 priorytety, programy, inicjatywy i działania oraz wskaż i przeanalizuj, które w największym stopniu przyczyniły się do realizacji celów PWR

Dokona ewaluacji wskazanych w dokumencie zasad i form oraz instrumentów udzielania pomocy dwustronnej oraz pomocy wielostronnej

Wskaż i przeanalizuj najważniejsze aspekty realizacji założeń programowych (w tym przyczyny powodzenia/ niepowodzenia) oraz przygotuj na tej podstawie rekomendacje

1.3 Kryteria ewaluacyjne

Głównymi kryteriami oceny, jakimi będzie posługiwać się Wykonawca w realizacji badania, będą:

Trafność

rozumiana jako odniesienie do rzeczywistych potrzeb lub kluczowych problemów biorców, zidentyfikowanych np. w głównych dokumentach strategicznych lub programowych (w jakim stopniu realizacja WPWR 2016-2020 przyczynia się do zaspokojenia potrzeb i rozwiązania problemów)

Efektywność

rozumiana jako uzasadnienie nakładów poniesionych ze środków współpracy rozwojowej rachunkiem ekonomicznym (czy zasoby finansowe, ludzkie, poświęcony czas zostały ukierunkowane na wspieranie przedsięwzięć, które mogą generować potencjalnie największą wartość dodaną dającą szansę na długofalowy rozwój, tj. czy wybrano wariant najkorzystniejszy)

Skuteczność

rozumiana jako osiągnięcie założonych celów, pokazanie stopnia realizacji założeń (w jakim stopniu zostały wykonane cele programu)

Innowacyjność

rozumiana jako możliwość dostosowywania działań podejmowanych w ramach WPWR 2016-2020 do zmieniającego się otoczenia (reagowanie na zmieniającą się sytuację wewnętrzną i międzynarodową).

2. Koncepcja realizacji badania

Szeroki zakres i specyfika problematyki będącej przedmiotem niniejszego badania wymagają przyjęcia wielowymiarowego podejścia badawczego, uwzględniającego:

- 1) **Różne perspektywy oceny,**
- 2) **Uzupełniające się metody i techniki badawcze,**
- 3) **Etapowość badania,** która pozwoli w sposób jak najbardziej efektywny wykorzystać planowane metody i techniki badawcze oraz źródła danych.

Dzięki tak sformułowanej koncepcji badania możliwe będzie pozyskanie wyczerpującego materiału badawczego (analitycznego), przeprowadzenie rzetelnych analiz w zakresie odpowiadającym - istotnym z punktu widzenia badania - obszarom analizy (celom badania), w tym sformułowanie odpowiedzi na szereg pytań badawczych.

1) Różne perspektywy oceny

W badaniu uwzględnione będą trzy różne perspektywy oceny uchwycone poprzez zaproszenie do udziału w badaniu sześciu kategorii respondentów (jak na schemacie poniżej).

Schemat 1. Perspektywy oceny uwzględnione w badaniu, istotne z punktu widzenia logiki badania

Perspektywa strony popytowej

- (1) **Perspektywa partnerów krajowych**
- (2) **Perspektywa partnerów z krajów partnerskich**
- (3) **Perspektywa partnerów z zagranicznych i międzynarodowych organizacji partnerskich**

Perspektywa ekspercka

- (4) **Perspektywa ekspertów** związanych z polityką i współpracą rozwojową
- (5) **Perspektywa przedstawicieli instytucji administracji publicznej** związanych z PWR

Perspektywa systemowa

- (6) **Perspektywa** (przedstawicieli) **instytucji** odpowiedzialnej za projektowanie, wdrażanie i ewaluację PWR: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Źródło: Opracowanie własne

Dzięki zwielokrotnieniu perspektyw oceny (kategorii respondenckich) możliwe będzie poznanie opinii na temat założeń WPWR 2016-2020 oraz jego rezultatów przez przedstawicieli wszystkich zainteresowanych stron.

2) Metody i techniki badawcze

Przeprowadzenie ewaluacji wymagać będzie zastosowania technik badawczych o charakterze jakościowym z istotną rolą *desk research* (analizy danych zastanych). Podsumowaniem całego procesu badawczego będzie zaś warsztat implementacyjny. Wszystkie zaprezentowane poniżej metody i techniki pozwolą na zgromadzenie danych, których późniejsza analiza pozwoli na udzielenie odpowiedzi na postawione pytania badawcze. W badaniu zastosowane zostaną następujące - wskazane przez Zamawiającego w SOPZ oraz dodatkowo rekomendowane przez Wykonawcę - metody i techniki badawcze.

Schemat 2. Metody i techniki badawcze zastosowane w badaniu

Źródło: opracowanie własne.

3) Etapowość badania

Cały proces badawczy podzielony zostanie na trzy następujące po sobie etapy badawcze po to, by w sposób najbardziej efektywny wykorzystać planowane metody i techniki badawcze. Wykonawca wyróżnia w procesie badania:

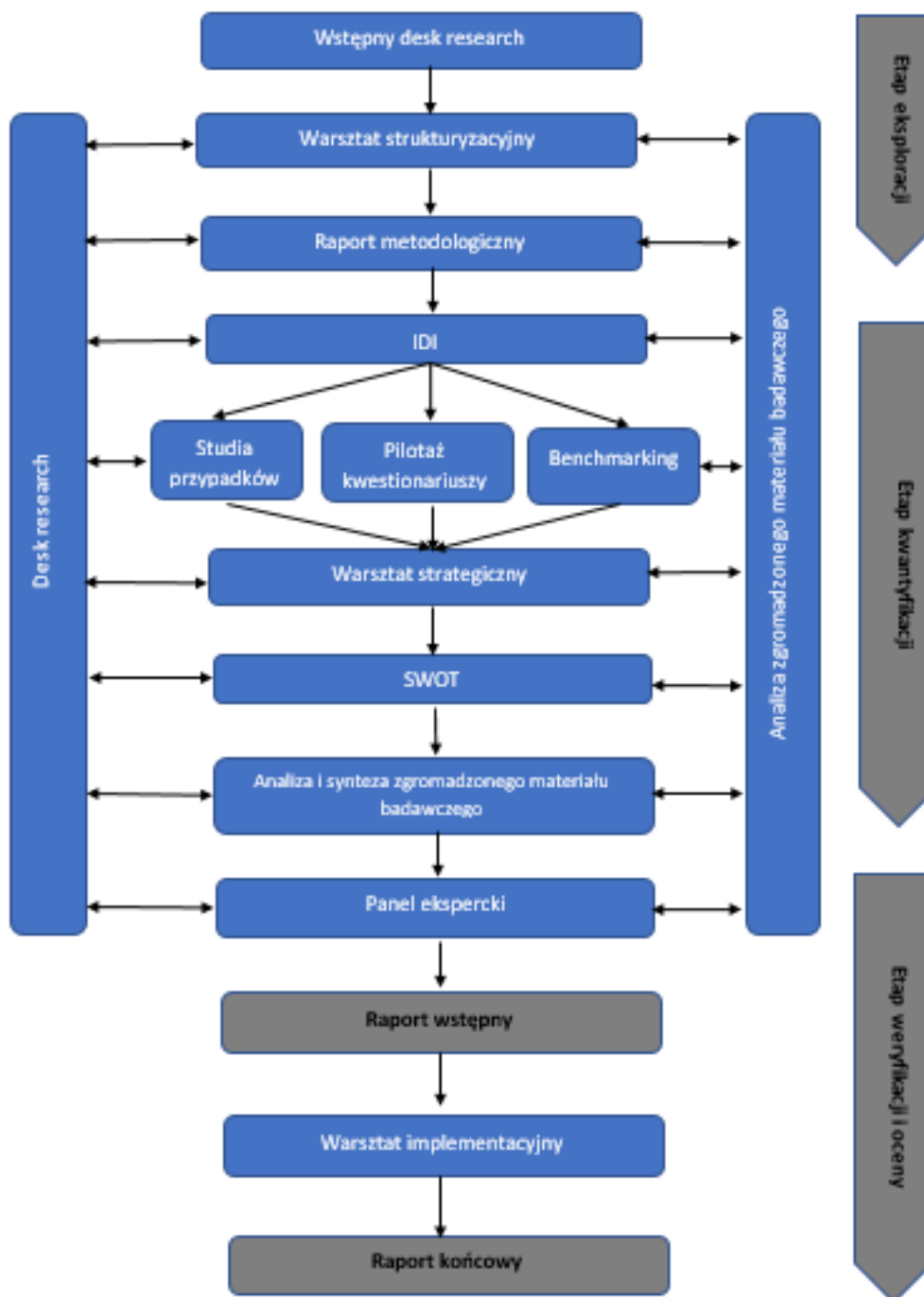
- etap 1** eksploracji (obserwacji) problemów badawczych,
- etap 2** kwantyfikacji problemów badawczych; służący wyjaśnieniu zjawisk rozpoznanych na etapie eksploracji oraz weryfikacji hipotez dotyczących problemów badawczych,
- etap 3** weryfikacji i oceny: uwzględniający formułowanie wniosków płynących z badania, odpowiedzi na pytania badawcze i opracowania rekomendacji.

Na schemacie Wykonawca zaprezentował konstrukcję logiczną badania, tj. logiczny ciąg przyczynowo skutkowy warunkujący prawidłową realizację celów badania, na który składają się różne (ze względu na funkcje badawcze) komplementarne wobec siebie etapy badania, przynależne im metody i techniki badawcze. Schemat informuje o kolejności wykorzystania poszczególnych metod i technik badawczych w ramach etapów badania. W badaniu uwzględniamy proces wypracowywania kwestionariusza ankiety monitoringowej (w tym jej pilotaż), który stanowi integralny element realizacji badania.

Schemat 3. Logika postępowania badawczego

Źródło: opracowanie własne.

Etap 1 Eksploracji problemów badawczych

Rozpoczynając proces ewaluacji, w celu strukturyzacji problemów składających się na przedmiot badania - Wykonawca rozpocznie proces analizy danych zastanych (desk research). Analizie podlegać

będą wybrane dokumenty źródłowe jako kluczowe z punktu widzenia konceptualnego uporządkowania przedmiotu badania.

Kolejnym krokiem będzie przeprowadzenie warsztatu strukturyzacyjnego. Będzie on służył uszczegółowieniu głównych założeń i celów badania, a także będzie stanowił punkt wyjścia dla opracowania scenariusza warsztatu strategicznego oraz dla prowadzenia dalszych badań. Pozwoli pełniej zrozumieć problemy i potrzeby strony systemowej WPWR oraz stojące przed nimi wyzwania.

Po zaakceptowaniu raportu metodologicznego przez Zamawiającego, kontynuowane będą badania gabinetowe. Należy zastrzec, iż będą one prowadzone przez cały czas trwania prac badawczych. Ich rola będzie dwójaka. Po pierwsze, systematyczna analiza założonych wcześniej źródeł jest kluczowa dla udzielenia odpowiedzi na pytania badawcze. Po drugie, może służyć rozwinięciu *ad hoc* nowych wątków, jakie pojawiły się w badaniu/niespodziewanych tropów badawczych itd.

Należy zastrzec, iż materiał badawczy pozyskany w tym kroku – oraz konsekwentnie aż do końca procesu badań terenowych – będzie poddawany wczesnej analizie (topline z wyników badania), równoległej do prowadzenia dalszych badań. Pozwoli to na bieżąco, elastycznie reagować na identyfikowane wątki problemowe oraz w razie zidentyfikowania takiej potrzeby – za zgodą Zamawiającego włączać nowe, jeśli okażą się zasadne z punktu widzenia celów badania

Etap 2 Kwantyfikacji problemów badawczych

W następnym kroku - dzięki wywiadam pogłębionym (IDI z interesariuszami) - zaspokojona zostanie potrzeba zdobycia szerokiej wiedzy kontekstowej, stanowiącej podstawę wstępnego rozpoznania (oceny) potrzeb w poszczególnych obszarach badawczych oraz prognozowanego oddziaływania Programu.

Wiedza pozyskana dzięki dotychczasowym działaniom badawczym będzie stanowiła podstawę przygotowania 10 case study (w tym 3 pogłębionych analiz) na temat dobrych rozwiązań lub identyfikacji potencjalnych błędów, których należy unikać we współpracy rozwojowej. Oznacza to, iż przedmiotem studiów przypadku będą celowo dobrane rozwiązania/czynności/procedury, które będą wizualizować dobre/złe praktyki w analizowanych obszarach. Równoległe, przeprowadzony zostanie benchmarking rozwiązań stosowanych w zakresie kształtu dokumentów programowych współpracy rozwojowej przez wybrane kraje rozwinięte i organizacje zagraniczne lub międzynarodowe. Wreszcie, na tym samym etapie realizacji badania będzie mieć miejsce pilotaż kwestionariusza ankiety monitoringowej. Zostanie on zrealizowany w formie wywiadów PAPI (tj. bezpośredniego wywiadu kwestionariuszowego).

Kolejnym krokiem będzie przeprowadzenie warsztatu strategicznego, podczas którego, wspólnie z przedstawicielami MSZ oraz z możliwym udziałem innych interesariuszy, zweryfikowane zostaną główne kierunki/założenia dotyczące przyszłego WPWR. Analiza SWOT może być częścią warsztatu strategicznego, w zależności od potrzeb procesu badawczego.

Etap 3 Weryfikacji i oceny

Analiza i synteza zgromadzonego materiału badawczego umożliwi przygotowanie wstępnych wyników i wniosków z badania. Będą one punktem wyjścia do dyskusji w szerszym gronie (podczas panelu ekspertów) i podstawą wypracowania propozycji rekomendacji. Panel będzie służył ostatecznemu opracowaniu wniosków i wstępnych rekomendacji na temat problemów stanowiących przedmiot

badania.

Po uwzględnieniu perspektywy ekspertów, przygotowany i przekazany zostanie Zamawiającemu wstępny raport końcowy z badania.

Wykonawca ma świadomość, iż rekomendacje eksperckie często oparte są o założenia, które w konfrontacji z praktyką wdrażania nie zawsze są możliwe do wykorzystania; dlatego warto przedyskutować realne możliwości wdrożenia proponowanych zmian/ usprawnień, aby mogły one zostać zaimplementowane przez instytucje odpowiedzialne za ich wdrażanie. W tym celu zorganizowany zostanie warsztat implementacyjny, podczas którego wypracowane przez ekspertów rekomendacje zostaną poddane analizie, refleksji i ocenie ze względu na ich aplikowalność i dopracowane w taki sposób, aby były możliwe (realne) do wdrożenia.

Dane pozyskane dzięki wszystkim przeprowadzonym do tego momentu badaniom oraz zintegrowana analiza całego materiału zebranego w toku badania będą podstawą przygotowania wstępnej wersji raportu końcowego z badania i końcowego raportu z badania. Do raportu końcowego zostanie dołączony wzór kwestionariusza ankiety monitoringowej wraz z opisem i wynikami pilotaży oraz Załączniki wymagane przez Zamawiającego.

Opracowanie raportu zakończy etap weryfikacji i oceny.

2.1. Pytania badawcze wraz z ich uszczegółowieniem

W poniższej tabeli zaprezentowano kluczowe pytania badawcze wraz z pytaniami uszczegóławiającymi.

Tabela 1. Pytania badawcze wraz z ich uszczegółowieniem

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
1	Czy/ w jakich aspektach WPWR 2016-2020 spełnia/ nie spełnia wymagania dokumentu strategicznego? Czy/ w jakich elementach wykracza na poziom operacyjny?	<p>Czy WPWR 2016-2020 spełnia wymagania dokumentu strategicznego w następujących kwestiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie wizji i misji polskiej współpracy rozwojowej; - analiza potencjału i zasobów, możliwości oraz zagrożeń związanych z wdrażaniem polskiej współpracy rozwojowej; - określenie głównych celów strategicznych i priorytetów (tematycznych, geograficznych) polskiej współpracy rozwojowej; - określenie, czy i w jaki sposób cele strategiczne polskiej współpracy rozwojowej wpisują się w globalne założenia Oficjalnej Pomocy Rozwojowej (ODA), w tym w realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz założenia Policy Coherence for Development (PCD); - wskazanie sposobów i rodzajów działań zmierzających do realizacji wyznaczonych celów strategicznych; - określenie spodziewanych rezultatów planowanych działań; - wskazanie zasad i sposobu przeprowadzenia monitoringu i wyznaczenie wskaźników monitorujących stan realizacji celów strategicznych; - wskazanie celów ewaluacji polskiej współpracy rozwojowej. <p>Czy w ramach któregoś z wyżej wymienionych elementów WPWR 2016-2020 wkracza na (lub wykracza poza poziom strategiczny) poziom operacyjny. Jeśli tak, to których elementów to dotyczy i w jakich aspektach?</p>
2	Które/ gdzie/ dlaczego cele określone w WPWR 2016-2020 są realizowane najbardziej/ najmniej	Które cele określone w WPWR 2016-2020 są realizowane w sposób najbardziej skuteczny/efektywny?

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
	skutecznie/ efektywnie?	<p>W których państwach/grupach państw cele określone w WPWR 2016-2020 są realizowane w sposób najbardziej skuteczny/ efektywny?</p> <p>Które cele określone w WPWR 2016-2020 są realizowane w sposób najmniej skuteczny/efektywny?</p> <p>Jakie czynniki w największym stopniu utrudniają skuteczną /efektywną realizację celów WPWR 2016-2020?</p> <p>W których państwach/grupach państw cele określone w WPWR 2016-2020 są realizowane w sposób najmniej skuteczny/ efektywny?</p> <p>Jakie czynniki w największym stopniu utrudniają skuteczną/efektywną realizację celów WPWR 2016-2020?</p>
3	Które/ dlaczego priorytety, programy, inicjatywy i działania przyjęte do realizacji w ramach WPWR 2016-2020 przyczyniły się lub przyczyniają najbardziej skutecznie do osiągnięcia nadrzędnych celów PWR określonych w ustawie o współpracy rozwojowej?	<p>Które priorytety, programy, inicjatywy i działania przyjęte do realizacji w ramach WPWR 2016-2020 przyczyniły/przyczyniają się w sposób najbardziej skuteczny do osiągnięcia nadrzędnych celów PWR określonych w ustawie o współpracy rozwojowej, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowania i wspierania rozwoju demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwoju parlamentaryzmu, zasad dobrego rządzenia i przestrzegania praw człowieka; - wspierania trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego, podejmowania działań zmierzających do redukcji ubóstwa i poprawy stanu zdrowia ludności oraz podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych ludności; - zapewnienia pomocy, opieki i ochrony dla ludności, która została poszkodowana w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych zdarzeń powodujących kryzysy humanitarne; - prowadzenia działań edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości i zrozumienia problemów globalnych oraz współzależności między państwami, tzw. „edukacja globalna”? <p>W jaki sposób te priorytety, programy, inicjatywy i działania przyczyniły/przyczyniają się</p>

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
		<p>do osiągnięcia nadrzędnych celów PWR?</p> <p>Z których priorytetów, programów, inicjatyw i działań przyjętych do realizacji w ramach WPWR 2016-2020 można zrezygnować w kolejnym okresie programowania z uwagi na ich niską skuteczność w realizacji celów polskiej współpracy rozwojowej?</p>
4	<p>Czy/ w jakim stopniu cele, priorytety, formy i instrumenty PWR określone w WPWR 2016-2020 są spójne: 1) między sobą? 2) z potencjałem partnerów współpracujących z MSZ w ramach WPWR 2016-2020? 3) z działaniami finansowanymi ze środków innych organów administracji rządowej świadczących współpracę rozwojową? Jakie działania należałoby podjąć w celu zwiększenia takiej spójności?</p>	<p>Czy i w jakim stopniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cele (<i>wspieranie trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się i ich społeczeństw, podejmowanie działań zmierzających do redukcji ubóstwa, poprawy stanu zdrowia ludności, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych ludności, wsparcie procesów demokratyzacyjnych i reform państwa, budowa nowoczesnych instytucji państwowych, promocja praw człowieka, wsparcie społeczeństwa obywatelskiego</i>), - priorytety tematyczne (<i>dobre rządzenie, demokracja i prawa człowieka, kapitał ludzki, przedsiębiorczość i sektor prywatny, zrównoważone rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, ochrona środowiska</i>), - formy (<i>finansowanie zadań powierzonych podmiotom uczestniczącym w realizowaniu współpracy rozwojowej, kredyty i pożyczki, redukcja oraz konwersja zadłużenia państwa rozwijającego się, współfinansowanie lub udzielanie wsparcia technicznego przy wdrażaniu działań finansowych w szczególności z budżetów innych państw, UE lub innych organizacji międzynarodowych, wpłaty do międzynarodowych organizacji, instytucji, programów i funduszy, stypendia, zadania realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej, system małych grantów, trójstronna współpraca rozwojowa</i>) - instrumenty polskiej współpracy rozwojowej określone w WPWR 2016-2020 (<i>składki do budżetu ogólnego UE, składki na rzecz EFR, dobrowolne wpłaty i składki na rzecz wyspecjalizowanych organizacji, programów i funduszy w ramach międzynarodowej współpracy rozwojowej</i>)

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
		<p>polskiej współpracy rozwojowej określone w WPWR 2016-2020 są spójne między sobą?</p> <p>Czy i w jakim stopniu wspomniane wyżej cele, priorytety, formy i instrumenty PWR określone w WPWR 2016-2020 są spójne z potencjałem partnerów współpracujących z MSZ w ramach WPWR 2016-2020, tj. organizacjami pozarządowymi, szkołami wyższymi i instytutami badawczymi, PAN i jej jednostkami organizacyjnymi, organami administracji publicznej, Fundacją Solidarności Międzynarodowej, podmiotami sektora prywatnego, polskimi placówkami zagranicznymi w krajach rozwijających się, UE, ONZ, OBWE, OECD i bankami rozwoju?</p> <p>Czy i w jakim stopniu wyżej wymienione cele, priorytety, formy i instrumenty PWR określone w WPWR 2016-2020 są spójne z działaniami finansowanymi ze środków innych organów administracji rządowej świadczących współpracę rozwojową?</p> <p>Jakie działania należałoby podjąć w celu zwiększenia spójności?</p>
5	Co najbardziej służy/ co przeszkadza synergii efektów polskiej pomocy realizowanych w ramach WPWR 2016-2020?	<p>Jakie czynniki w największym stopniu sprzyjają osiągnięciu synergii efektów w ramach polskiej pomocy?</p> <p>Jakie czynniki w największym stopniu uniemożliwiają osiągnięcie synergii efektów w ramach polskiej pomocy?</p> <p>W ramach jakiego rodzaju działań synergia efektów jest najbardziej/najmniej widoczna?</p>
6	W jakim stopniu cele i priorytety PWR określone w WPWR 2016-2020 są spójne ze strategiami rozwoju krajów partnerskich? Jak można zwiększyć tę spójność?	<p>Czy strategie rozwoju krajów partnerskich są na bieżąco monitorowane pod kątem zmieniających się potrzeb i celów strategicznych?</p> <p>W jakim stopniu zmiany tych strategii wpływają na działania prowadzone w ramach WPWR?</p> <p>Jakie działania należy podjąć, aby zwiększyć możliwość reagowania na zmiany tych strategii?</p>
7	W jakim stopniu struktura dokumentu odzwierciedla	Czy cele zawarte w WPWR 2016-2020 zostały w odpowiedni sposób zoperacjonalizowane

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
	nastawienie na rezultaty PWR (results-based approach)? Jakie zmiany mogą wzmocnić taką orientację?	<p>w planach rozwoju?</p> <p>Czy do poszczególnych rodzajów prowadzonych działań zostały określone odpowiednie wskaźniki (produktu, rezultatu)?</p> <p>Czy zasady dotyczące monitoringu i ewaluacji zostały opisane w sposób wystarczający?</p> <p>Czy istnieje potrzeba wzmocnienia zorientowania PWR na osiąganie rezultatów (results-based approach)?</p> <p>Jeśli tak, jakie zmiany należy wprowadzić, aby wzmocnić taką orientację?</p>
8	Czy we wszystkich obszarach działania opisanych w WPWR 2016-2020 wystarczająco wyraźnie uwzględnione zostały Cele Zrównoważonego Rozwoju?	<p>Czy działania prowadzone w poszczególnych obszarach opisanych w WPWR 2016-2020 wystarczająco wyraźnie uwzględniają Cele Zrównoważonego Rozwoju?</p> <p>Które wskaźniki rezultatu WPWR 2016-2020 są spójne z Celami Zrównoważonego Rozwoju? Jak zwiększyć taką spójność w przyszłości?</p>
9	W jaki sposób/ w jakim stopniu nowy instrument w postaci inicjatyw flagowych (flagship initiatives) przyczynia się do realizacji celów priorytetowych PWR? Jak można wzmocnić jego oddziaływanie?	<p>W jakim stopniu inicjatywy przyczyniają się do realizacji celów priorytetowych PWR?</p> <p>W jaki sposób można wzmocnić oddziaływanie inicjatyw flagowych na realizację celów priorytetowych PWR?</p> <p>Czy obecnie prowadzone projekty zasługują na miano inicjatyw flagowych?</p> <p>Czy warto kontynuować ich realizację w przyszłej perspektywie?</p>
10	Czy/ w jakim stopniu zbieżne są priorytety/ sektory polskiej pomocy w państwach priorytetowych Partnerstwa Wschodniego? Czy/ dlaczego zasadne jest sformułowanie wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego?	<p>Czy priorytety/ sektory polskiej pomocy w państwach priorytetowych Partnerstwa Wschodniego są zbieżne? W jakim stopniu?</p> <p>Czy zasadne jest sformułowanie wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego?</p> <p>Jakie czynniki o tym decydują?</p>

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
		W jaki sposób kwestia ta powinna zostać rozwiązana w przyszłym WPWR?
11	Co/ dlaczego w zapisach odnoszących się do celów i założeń polskiej pomocy humanitarnej przedstawionych w WPWR najbardziej sprzyja/przeszkadza w realizacji skutecznej i efektywnej pomocy humanitarnej?	<p>Które elementy celów i założeń polskiej pomocy humanitarnej przedstawionych w WPWR najbardziej sprzyjają w realizacji skutecznej i efektywnej pomocy humanitarnej?</p> <p>Jakie są tego przyczyny?</p> <p>Które zapisy odnoszące się do celów i założeń polskiej pomocy humanitarnej przedstawione w WPWR najbardziej przeszkadzają w realizacji skutecznej i efektywnej pomocy humanitarnej?</p> <p>Jakie są tego przyczyny?</p> <p>Czy zasadne jest wyznaczenie wspólnych w pomocą rozwojową priorytetów geograficznych lub/i tematycznych? W jaki sposób monitorowane są rezultaty polskiej pomocy humanitarnej?</p>
12	W jaki sposób można zwiększyć funkcjonalność informacyjną dokumentu wieloletniego?	<p>Czy WPWR 2016-2020 jest zrozumiały dla osób nie zajmujących się współpracą rozwojową?</p> <p>Czy WPWR 2016-2020 w sposób jasny i przejrzysty wskazuje kierunki polskiej współpracy rozwojowej?</p> <p>Które elementy w największym stopniu wpływają na wysoką/niską funkcjonalność informacyjną dokumentu?</p> <p>Jeśli istnieje taka potrzeba, w jaki sposób można zwiększyć funkcjonalność informacyjną dokumentu WPWR 2016-2020?</p>
13	Czy realizacja WPWR umożliwiła osiągnięcie synergii PWR z działalnością polskich firm w krajach partnerskich (mobilizowanie prywatnych inwestycji, tworzenie miejsc pracy, zwiększanie trwałości działań rozwojowych itp.)? Jak WPWR może stymulować	<p>Czy w ramach realizacji WPWR zidentyfikowano efekty synergii PWR z działalnością polskich firm w krajach partnerskich? Jeśli tak, na czym one polegały? Osiągnięciu jakich celów rozwojowych najczęściej sprzyjały?</p> <p>W ramach jakiego rodzaju projektów są one najbardziej widoczne/ najłatwiejsze do</p>

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
	osiągnięcie takich efektów w przyszłości?	<p>osiągnięcia?</p> <p>W jakim stopniu polscy przedsiębiorcy są zainteresowani współpracą (poprzez współuczestniczenie w inwestycji) z partnerami krajowymi w ramach realizacji projektów pomocowych? Jakie obszary tematyczne i formy współpracy mają największy potencjał?</p> <p>Czy i w jakiej formie kwestia dążenia do osiągnięcia synergii pomocy rozwojowej z działalnością sektora prywatnego w krajach partnerskich, w tym także polskich przedsiębiorstw powinna znaleźć się w WPWR w przyszłej perspektywie?</p> <p>Czy istnieje potrzeba stworzenia kryterium premiującego projekty mające na celu wspieranie lokalnego rozwoju realizowane w partnerstwie z przedsiębiorcami działającymi w krajach partnerskich?</p> <p>Czy istnieje potrzeba wydzielenia dedykowanych instrumentów sektora prywatnego?</p>
14	Na ile cele WPWR pozostają aktualne w świetle zmieniających się potrzeb? Na ile zmiany polityczne i społeczno-gospodarcze w krajach będących odbiorcami wsparcia powinny wpłynąć na cele WPWR? W których krajach i w jakich aspektach?	<p>Na ile cele WPWR pozostają aktualne w świetle zmieniających się potrzeb, zarówno w ujęciu globalnych trendów, jak i celów strategicznych poszczególnych krajów partnerskich?</p> <p>Na ile zmiany polityczne i społeczno-gospodarcze w krajach będących odbiorcami wsparcia powinny wpłynąć na cele WPWR?</p> <p>W których krajach i w jakich aspektach w szczególności?</p> <p>Czy zmiany te pozwolą na jednoczesne zachowanie trafności wsparcia oraz wpisanie się w założenia polskiej polityki zagranicznej?</p>
15	W jakim stopniu system monitoringu w jego obecnym kształcie uwzględnia ideę modelu realizacji PCD przyjętego przez OECD? Czy system ten odpowiada na potrzeby interesariuszy WPWR?	<p>Czy system monitoringu w jego obecnym kształcie uwzględnia ideę modelu realizacji PCD przyjętego przez OECD?</p> <p>W jakim stopniu? W jakich aspektach?</p> <p>Czy dane pozyskane z systemu monitoringu umożliwiają przeprowadzenie ewentualnych korekt projektowych, ewaluacji i aktualizacji WPWR?</p>

Lp.	Pytanie badawcze	Uszczegółowienie pytania badawczego
		Czy system ten odpowiada na potrzeby interesariuszy WPWR? Co o tym decyduje?
Dodatkowe pytania Zamawiającego		
1	Jakiego rodzaju działania w największym stopniu przyczyniają się do wzmacniania pozytywnego wizerunku Polski jako kraju aktywnego we wspieraniu krajów partnerskich PWR w realizacji przez nie Celów Zrównoważonego Rozwoju?	Które działania/ programy/inicjatywy/ instrumenty PWR w największym stopniu wzmacniają pozytywny wizerunek Polski jako kraju aktywnego we wspieraniu krajów partnerskich w realizacji przez nie Celów Zrównoważonego Rozwoju? Których krajów/ grup krajów dotyczy to w szczególności? Czy w związku z tym zasadne jest skupienie/wzmocnienie świadczonej pomocy w ramach tych działań w przyszłej perspektywie programowej?
2	Czy/w jakim stopniu zbieżne są priorytety/ sektory Polskiej Pomocy w państwach priorytetowych Globalnego Południa? Czy/ dlaczego zasadne jest sformułowanie wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów? Czy/ w jakim stopniu potencjał partnerów lokalnych podmiotów współpracujących z MSZ jest wystarczający do multiplikacji efektów WPWR? Jakie działania należałoby podjąć w celu zwiększenia takiej spójności?	Czy priorytety/ sektory Polskiej Pomocy w państwach priorytetowych Globalnego Południa są zbieżne? W jakim stopniu? Czy zasadne jest sformułowanie wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów Globalnego Południa? Jakie czynniki o tym decydują? W jaki sposób kwestia ta powinna zostać rozwiązana w przyszłym WPWR? Czy potencjał partnerów lokalnych podmiotów współpracujących z MSZ jest wystarczający do multiplikacji pozytywnych efektów WPWR? Jakiego rodzaju podmiotów dotyczy to w najmniejszym/ największym stopniu? Jakie działania należałoby podjąć w celu zwiększenia takiej spójności?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie SOPZ.

3. Metodologia badania

3.1. Metody badawcze wraz z doborem próby

3.1.1. Analiza desk research

Desk research polega na wykorzystaniu na potrzeby ewaluacji dostępnych danych wtórnych, takich jak publikacje, raporty, biuletyny, bazy danych, katalogi, informacje dostępne na stronach internetowych itp. Technika ta znajdzie szerokie zastosowanie w ewaluacji, bowiem na podstawie analizy dokumentów programowych i projektowych powstaną pierwsze wnioski dotyczące WPWR.

Wstępna analiza podstawowych dokumentów źródłowych pozwoli zebrać informacje przydatne przy przygotowaniu ostatecznych projektów narzędzi badawczych. Efektywność działań podejmowanych w ramach badania wymaga zapoznania się z wynikami dotychczas przeprowadzonych badań dotyczących zbliżonego zakresu tematycznego. Zakładamy, że w tym zakresie przedmiotowe badanie powinno nawiązywać do ustaleń z poprzednich raportów dotyczących polskiej pomocy i uznawać jako punkt wyjścia formułowane wówczas wnioski rekomendacje.

Analizy przeprowadzone na danych zastanych będą stanowiły trzon realizacji badania i rozpoczną działania badawcze w projekcie. Badanie desk research będzie bardzo ważnym elementem realizacji wszystkich zadań badawczych oraz będzie towarzyszyć kolejnym krokom postępowania badawczego. Analiza danych zastanych zostanie uzupełniona danymi pozyskanymi z innych metod badawczych, zgodnie z zakresem poszczególnych zadań badawczych.

Analiza desk research zostanie przeprowadzona w trzech głównych obszarach:

Analiza dokumentów, w tym:

1A. Wnioski projektowe – wybrane wnioski będą służyły do analiz prowadzonych na potrzeby studiów przypadku. Ich analiza będzie również niezbędna przed realizacją pilotażu ankiet monitoringowych – osoby przeprowadzające pilotaż zapoznają się uprzednio z wnioskami projektów objętych monitoringiem.

1B. Sprawozdania z realizacji projektów – podobnie jak w przypadku wniosków o dofinansowanie, analizie poddane zostaną te sprawozdania z realizacji projektów, które będą pomocne przy studiach przypadku oraz przy pilotażu ankiet monitoringowych.

1C. Dokumenty dotyczące programowania polskiej pomocy rozwojowej, w tym:

- Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej,
- Wieloletni Program Współpracy Rozwojowej na lata 2016-2020 (jako podstawowy dokument podlegający ewaluacji) oraz związane z nim dokumenty i opracowania, a także

Wieloletni Program Współpracy Rozwojowej na lata 2012-2015 (jako dokument porównawczy),

- roczne Plany Współpracy Rozwojowej,
- Regulaminy konkursów i wytyczne z okresu 2016-2020,
- Zrównoważone Cele Rozwoju.

1D. Raport OECD/DAC z 2017 dotyczący Polskiej Pomocy (OECD Development Co-operation Peer Reviews)

1E. Wybrane publikacje dostępne m.in. na portalu www.polskapomoc.gov.pl,

- Polskie doświadczenia transformacyjne w programie polskiej pomocy,
- Polska współpraca rozwojowa nowe wymiary,
- Wolontariat Polska Pomoc,
- Raporty z ewaluacji przeprowadzonych w latach 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017.
- Wyniki badań sondażowych dotyczących wsparcia społeczeństwa dla prowadzonych działań z zakresu pomocy rozwojowej.

Analiza danych i materiałów medialnych, w tym:

2A. Dane statystyczne dotyczące polskiej pomocy rozwojowej (ODA),

2B. Informacje podane na stronie MSZ, na portalu www.polskapomoc.gov.pl, na stronach internetowych odpowiednich polskich placówek dyplomatycznych,

2C. Materiały informacyjno-promocyjne dotyczące polskiej pomocy rozwojowej,

2D. Materiały prasowe, radiowe, TV dotyczące polskiej pomocy rozwojowej,

2E. Publikacje, materiały dotyczące wybranych projektów.

Analiza produktów powstałych w wyniku realizacji projektów, w tym broszury, materiały pokonferencyjne, podręczniki itd. Zakłada się, że materiały te zostaną pozyskane w trakcie realizacji wywiadów pogłębionych z projektodawcami oraz na drodze własnego researchu.

Analizy, badania, raporty i prognozy dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej w krajach, w których realizowana jest polska pomoc rozwojowa.

3.1.2. Warsztat strukturyzacyjny

Warsztat strukturyzacyjny jest techniką badań jakościowych przypominającą zogniskowany wywiad grupowy (fokus), jednak w większym stopniu nastawioną na pozyskanie szczegółowych informacji pozwalających bardziej trafnie i skutecznie zaplanować cały proces badawczy. Uczestnicy, którzy, silniej niż w przypadku wywiadu grupowego, związani są z omawianym tematem dzięki zajmowanemu stanowisku, pełnią rolę ekspertów. Uprzednio (ok. tydzień przed planowanym spotkaniem) otrzymują oni listę zagadnień, które będą poruszane, co pozwoli na przygotowanie swojego stanowiska i

ewentualne przekazanie potrzebnych ewaluatorom materiałów źródłowych. W toku moderowanej dyskusji omówione zostaną wszystkie kwestie istotne z punktu widzenia procesu ewaluacji.

Realizacja badania ewaluacyjnego wiąże się ze stałym odnoszeniem do celów postawionych przed ewaluowanym programem. Ewaluatorzy na każdym etapie wracają do założeń, jakie przed programem postawiły osoby odpowiedzialne za jego projektowanie. Stąd też niezwykle ważne jest, by dokładnie poznać i omówić, jakie cele – także pośrednie – postawiono przed Wieloletnim programem współpracy rozwojowej na lata 2016-2020. W szczególności, analizie poddane zostanie, na jakiej podstawie (analiza, diagnoza, ekspertyzy itd.) podjęta została decyzja o wyborze celów PWR, czy trafnie określono priorytety, a w szczególności kwestia podejścia do priorytetów geograficznych, jak skutecznie korzystać z wyników/wniosków monitoringu. Warsztat zostanie ukierunkowany na wydobycie elementów i rozwiązań, które w obecnym Programie działały dobrze i należałoby je zachować, oraz tych, które nie powinny być kontynuowane.

Dobór próby

Do udziału w warsztacie zaproszeni zostaną przedstawiciele DWR MSZ odpowiedzialni za planowanie i wdrażanie WPWR 2016-2020, w szczególności reprezentujący obszary:

- ➔ Opracowywania dokumentów programowych,
- ➔ Współpracy rozwojowej,
- ➔ Pomocy humanitarnej.

Łącznie w warsztacie weźmie udział ok. 5-7 osób.

3.1.3. Indywidualne Wywiady Pogłębione (IDI)

Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) stanowią jakościową metodę badawczą, która pozwala poznać opinię respondenta przy jednoczesnym dostosowaniu narzędzia badawczego do zakresu jego wiedzy i specyfiki dziedziny, którą się zajmuje. Wywiady pogłębione realizowane są na celowo dobranej próbie badawczej zapewniającej odpowiedni poziom różnorodności zgromadzonego materiału. Mają na celu usystematyzowanie i pogłębienie informacji zebranych w trakcie analizy desk research. Poszczególne wywiady w konkretnym badaniu mają wspólną tematykę i uszczegółowienie, jednak ze względu na zróżnicowanie doświadczeń respondentów, co do zasady nie w każdym wywiadzie zadawany jest ten sam zestaw pytań, w tym samym brzmieniu i kolejności, co za tym idzie, nie wszystkie zagadnienia muszą zostać poruszone w rozmowie z każdym z respondentów.

Niewątpliwą zaletą pogłębionych wywiadów indywidualnych jest to, że umożliwiają dokonanie eksploracji możliwej różnorodności opinii respondentów, zbadania ich podłoża i repertuaru uzasadnień. IDI jest techniką otwartą, co oznacza, że respondent będzie mógł wskazać, które kwestie jego zdaniem są ważniejsze i które należy pogłębiać. Technika pozwala na rozszerzenie badanych zagadnień, dzięki możliwości swobodnego dostosowywania scenariusza do przebiegu rozmowy. Osoba przeprowadzająca wywiad może zadać dodatkowe pytania, jeśli respondent poruszy kwestie istotne dla badanego tematu nieobjęte scenariuszem.

W kontekście niniejszego badania ewaluacyjnego, Wykonawca zamierza zastosować tę metodę badawczą, co pozwoli na eksplorację obserwacji, doświadczeń i ocen osób zaangażowanych we wdrażanie polskiej pomocy rozwojowej lub posiadających specyficzną wiedzę ekspercką. Wykonawca

przywiązuje duże znaczenie do IDI jako wartościowej metody uzyskania informacji niezbędnych do rzetelnej i wielowymiarowej oceny realizacji tych działań.

Wykonawca dopuszcza realizację wywiadów w diadzie/triadzie jeżeli wiedza będzie rozproszona między kilka osób z danego podmiotu. W specyficznych sytuacjach, gdy rozmowa face-to-face będzie utrudniona, wykonawca dopuszcza realizację wywiadów przy wykorzystaniu technik typu skype, video-konferencja, etc. Umożliwi to realizację wywiadów z osobami posiadającymi kluczowe informacje, a trudno dostępnymi.

Dobór próby

IDI zostaną przeprowadzone wśród pięciu grup respondentów.

➔ Przedstawiciele MSZ

Wywiady będą miały charakter uzupełniający w stosunku do warsztatu strukturyzacyjnego, pozwolą pogłębić wiedzę dotychczas pozyskaną w ramach rozmów z osobami wyspecjalizowanymi, ze względu na swój zakres obowiązków, w danym węższym zakresie. Poniżej prezentujemy proponowane obszary wywiadów.

Lp.	Obszar	Liczba wywiadów
1	Sektor prywatny	1
2	Komunikacja	1
3	Monitoring	1
4	Partnerstwo wschodnie	1
5	Globalne południe	1
	łącznie:	5

➔ Partnerzy krajowi (w tym przedstawiciele administracji państwowej, NGOs)

Wywiady pozwolą na pozyskanie opinii i doświadczeń partnerów krajowych. Wykonawca przewiduje realizację wywiadów z przedstawicielami administracji państwowej (2 wywiady) oraz przedstawicielami NGO (2 wywiadów). łącznie zrealizowane zostaną 4 wywiady zgodnie z poniższą strukturą:

Wyszczególnienie	Pomoc rozwojowa	Pomoc humanitarna	Razem
Administracja państwowa	2		2
NGO	1	1	2
łącznie:	3	1	4

- Partnerzy z krajów partnerskich (z co najmniej 5 różnych krajów partnerskich – min. 2 z krajów Partnerstwa Wschodniego, min. 2 z kraju Afryki Wschodniej)

Wywiady pozwolą na pozyskanie opinii i doświadczeń partnerów z krajów partnerskich. Łącznie zostanie zrealizowanych 6 wywiadów w następujących krajach:

Lp.	Kraj	Liczba wywiadów
1	Mołdawia	1
2	Liban	1
3	Gruzja	1
4	Białoruś	1
5	Tanzania	2
	łącznie	6

- Partnerzy z zagranicznych i międzynarodowych organizacji partnerskich

W ramach tej grupy proponujemy realizację dwóch wywiadów z przedstawicielami następujących instytucji:

Lp.	Instytucja	Liczba wywiadów
1	UE	1
2	OECD	1
3	UNDP	1
	łącznie:	3

- Inne osoby istotne dla realizacji projektów (w tym co najmniej 4 uzgodnione z Zamawiającym – np. eksperci w kwestiach współpracy rozwojowej czy pomocy humanitarnej spoza wskazanych wyżej kategorii, np. naukowcy, lub eksperci reprezentujący te kategorie, których opinie mogą być istotne dla wyników badania, np. przedstawiciele instytucji administracji publicznej związanych z dziedziną, której dotyczył projekt, kluczowi odbiorcy, dziennikarze itp.)

W ramach tej kategorii proponujemy realizację wywiadów z następującymi osobami:

Lp.	Osoba	Uzasadnienie	Liczba wywiadów
1	Marta Wytrykowska	Była Naczelnik Wydziału Programowania Współpracy	1

Lp.	Osoba	Uzasadnienie	Liczba wywiadów
		Rozwojowej, DWR, MSZ.	
2	Jan Hofmokl	Były zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Rozwojowej MSZ.	1
3	Dr hab. Adam Leszczyński, ISP PAN, lub Dr Kamil Zajączkowski CE UW, lub Prof. Ewa Latoszek, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH, lub Dr Katarzyna Zalas Kamińska Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych, UJ	Przedstawiciel świata nauki.	1
4	Ida McDonnell, lub Valentina Sanna, lub Cyprien Fabre	Przedstawiciel OECD uczestniczący w pisaniu raportu i opracowaniu rekomendacji w ramach Peer Review.	1
	Łącznie		4

Łącznie zrealizowanych zostanie minimum 25 wywiadów pogłębionych. Pozostałe, nie wskazane powyżej, wywiady zostaną zrealizowane w ramach Warsztatu Strategicznego, opisanego w dalszej części rozdziału. Podejście to wynika z ustaleń poczynionych między Wykonawcą a Zamawiającym na etapie doprecyzowania celów i przebiegu procesu badawczego.

3.1.4. Warsztat strategiczny

Warsztat strategiczny zostanie wykorzystany do wypracowania rekomendacji dotyczących nowego dokumentu WPWP na kolejne lata. W trakcie warsztatu zostaną zastosowane metody pozwalające na odpowiedni dobór obszarów tematycznych, wokół których powinien koncentrować się nowy dokument oraz jego podstawowych założeń. Dzięki zapewnieniu wysokiego stopnia interakcji między uczestnikami warsztatu technika ta będzie służyła wypracowaniu (w grupie) i uzgadnianiu podejścia do prac nad nowym dokumentem WPWR.

Warsztat będzie oparty na metodologii pracy zespołowej, której celem i oczekiwanym efektem ma być określenie głównych założeń dotyczących opracowania nowego dokumentu WPWR, w szczególności jego zakresu i celów. Warsztat będzie prowadzony z wykorzystaniem metod aktywizujących, które będą z jednej strony bazować na wysokim potencjale kompetencyjnym uczestników oraz na dynamice grupy (tj. procesach i interakcjach zachodzących pomiędzy osobami, które będą decydowały o kształcie nowego dokumentu).

Wysoka skuteczność warsztatów strategicznych w szczególności wynika z:

- możliwości skorzystania z indywidualnego doświadczenia i wiedzy każdego uczestnika grupy,
- możliwości skorzystania z mądrości i doświadczenia grupy, która - facylitowana przez moderatora - dąży do osiągnięcia postawionych przed nią celów, czy rozstrzygnięcia ważnych kwestii, co do których muszą zostać podjęte decyzje przed rozpoczęciem prac nad nowym WPWR,
- uznania znaczenia (wagi) odmienności perspektyw poprzez włączenie w proces opracowywania nowego dokumentu potencjalnych interesariuszy (po uzgodnieniach z Zamawiającym),
- uznania dialogu jako metody trafnego rozpoznania i oceny otoczenia międzynarodowego, w którym będzie realizowany nowy program współpracy rozwojowej,
- wytworzenia osobistego zaangażowania, a przez to zwiększenia poczucia wpływu na wynik, w rezultacie zwiększenia współodpowiedzialności za efekt projektowanych rozwiązań.

Cele szczegółowe zostaną uzależnione od ustaleń, jakie zostaną dokonane podczas warsztatu strukturyzacyjnego. Scenariusz warsztatu zostanie przekazany Zamawiającemu do akceptacji przynajmniej 7 dni przed planowanym terminem warsztatu.

Przewidywany czas trwania warsztatu to ok. 4 – 6 godzin.

Dobór uczestników

Do udziału w warsztacie zaproszonych zostanie 7-10 osób, dobranych w sposób celowy. Wstępnie zakłada się, iż uczestnikami spotkania będą pracownicy DWR MSZ odpowiedzialni za tworzenie, wdrażanie i monitorowanie aktualnego i następnego programu wieloletniego oraz (po uzgodnieniu z Zamawiającym) przedstawiciele partnerów krajowych reprezentujący administrację publiczną. Dobór uczestników warsztatu odbędzie się we współpracy Wykonawcy z Zamawiającym na późniejszym etapie badania.

3.1.5. Studia przypadku

Studium przypadku jest schematem badania jakościowego, które polega na wielostronnym opisie zjawiska lub sytuacji, opartym na zastosowaniu co najmniej kilku metod pozyskiwania danych. Celem studium jest pokazanie wzorów wartych powielania (dobrych praktyk) oraz potencjalnych błędów, których należy unikać. Jednostką studium będzie obszar (rozumiany geograficznie lub tematycznie) współpracy prowadzonej w ramach polskiej pomocy.

W ramach ewaluacji opracowanych zostanie 10 studiów przypadków, których obszary oraz główne kwestie zostały opisane w poniższej tabeli:

Obszary	Liczba studiów	Główne kwestie poddane analizie
Współpraca z administracją/ administracją rządową	2	➔ Jakie są główne pola współpracy pomiędzy administracją polską, a administracją krajów partnerskich? Czy tematyka projektów wynika z potrzeb krajów partnerskich, czy z możliwości polskich instytucji?

Obszary	Liczba studiów	Główne kwestie poddane analizie
		<ul style="list-style-type: none"> → Czy współpraca przekłada się na faktyczne rozpoczęcie reform w krajach partnerskich (przykłady)? Czy strona polska uczestniczy w pracach nad projektami ustaw, procedur, wytycznych itd.? → Jaka forma współpracy jest najbardziej efektywna z punktu widzenia potrzeb krajów partnerskich?
Spójność z priorytetami krajów partnerskich	1	<ul style="list-style-type: none"> → Które z priorytetów krajów partnerskich są najczęściej realizowane w ramach polskiej pomocy? Z czego to wynika? → Czy realizacja projektów uwzględnia zmiany w priorytetach krajów partnerskich?
Organizacje pozarządowe	1	<ul style="list-style-type: none"> → Jaka jest rola organizacji pozarządowych w realizacji celów PWR? Czy rola ta na przestrzeni lat się zmieniła? → Jaki jest wpływ potencjału polskich NGO w kreowaniu celów PWR? Czy przyszły WPWR powinien w większym / mniejszym stopniu uwzględniać rolę polskich NGO? → Czy przyszły WPWR powinien w większym / mniejszym stopniu uwzględniać rolę i znaczenie NGO z krajów partnerskich?
Realizacja Celów Zrównoważonego Rozwoju	1	<ul style="list-style-type: none"> → Czy istnieje spójność WPWR z Celami Zrównoważonego Rozwoju? → Które Cele Zrównoważonego Rozwoju są w największym stopniu realizowane dzięki polskiej pomocy? → Na realizacji których Celów Zrównoważonego Rozwoju powinien skupiać się przyszły WPWR?
Współpraca z krajami Partnerstwa Wschodniego	2	<p>Powstaną dwa przekrojowe studia przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> → 1 dotyczący współpracy z Ukrainą → 1 dotyczący współpracy z Gruzją
Inicjatywy flagowe	1	<ul style="list-style-type: none"> → Która z inicjatyw flagowych jest oceniana jako najbardziej efektywna? → Czy realizacja inicjatyw flagowych wpisuje się w cele WPWR? → Czy realizacja inicjatyw flagowych jest spójna z polityką innych instytucji rządowych (np. MNiSW, NAWA)?
Pomoc humanitarna	1	<ul style="list-style-type: none"> → Czy należałoby zapewnić całkowitą/częściową spójność/zbieżność pomiędzy priorytetami polskiej pomocy rozwojowej i humanitarnej?

Obszary	Liczba studiów	Główne kwestie poddane analizie
		→ Jak zwiększyć elastyczność i skuteczność reagowania na zmieniające się potrzeby humanitarne?
Funkcjonalność informacyjna WPWR	1	<ul style="list-style-type: none"> → Które elementy WPWR (w tym zastosowana nomenklatura i język dokumentu) są najbardziej zrozumiałe dla odbiorców? → Które elementy WPWR należy rozbudować w celu zwiększenia jego komunikatywności? → Jakich elementów wyjaśnienia brakuje w WPWR (i gdzie), w celu lepszego zrozumienia dokumentu? → Kto powinien być odbiorcą informacji o działaniach planowanych w ramach programu polskiej pomocy?

Na potrzeby studium przypadku wykorzystane zostaną dane pozyskane w ramach:

- desk research
- wywiadów pogłębionych z partnerami krajowymi, partnerami z krajów partnerskich oraz z przedstawicielami DWR MSZ i ekspertami
- obserwacji w trakcie misji badawczych oraz w związku z pilotażem ankiet monitoringowych
- (w razie potrzeby) wywiadów telefonicznych z kluczowymi osobami związanymi z wybranymi kwestiami/instytucjami/projektami.

Studia przypadków zostaną wybrane i zaproponowane przez Wykonawcę, a następnie uzgodnione z Zamawiającym. Zostaną przygotowane według uzgodnionego schematu i obejmą te przypadki, które mają kluczowe znaczenie dla poszukiwania dobrych rozwiązań lub identyfikacji potencjalnych błędów, których należy unikać we współpracy rozwojowej. Dodatkowo, wykonane zostaną oddzielne, pogłębione analizy minimum 3 z 10 studiów przypadków.

3.1.6. Pilotaż ankiet monitoringowych

Jednym z elementów prowadzonego badania będzie przeprowadzenie pilotażu ankiet monitoringowych, które zostaną opracowane równoległe do prowadzonych prac stricte ewaluacyjnych dotyczących oceny WPWR.

Przed rozpoczęciem fazy pilotażu terenowego (w miejscu realizacji projektu), zakłada się konsultacje wstępnej wersji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami (m.in. z pracownikami DWR w trakcie IDI i innych spotkań). W konsultacjach wezmą udział przedstawiciele ECORYS doświadczeni w prowadzeniu monitoringu, przedstawiciele DWR MSZ, ewentualnie eksperci zewnętrzni.

Faza realizacji pilotażu zakłada realizację 18 pilotaży, które zostaną dobrane w taki sposób by zapewnić możliwie jak największą różnorodność monitorowanych projektów. Zakładamy, że dobór przypadków do pilotażu zostanie oparty na następujących czterech kryteriach:

- **Typ projektów:** rozwojowe, humanitarne, projekty realizowane przez polskie placówki dyplomatyczne.
- **Warianty kwestionariusza:** dla zrealizowanych rezultatów oraz dla wybranych wydarzeń w projekcie.
- **Kraje, w których wdrażane są projekty:** Ukraina, Mołdawia, Etiopia.
- **Typ projektodawcy:** organizacja pozarządowa, administracja rządowa, samorządy.

Propozycje ankiet monitoringowych zostaną przekazane Zamawiającemu do konsultacji. Wypracowane wspólnie wersje ankiet zostaną poddane pilotażowi, który pozwoli na identyfikację błędów logicznych, błędów w strukturze narzędzia, a także pozwoli na korektę poszczególnych sformułowań oraz instrukcji dla osoby prowadzącej monitoring. Skorygowana wersja narzędzia zostanie dołączona do raportu końcowego w formie załącznika.

Przeprowadzenie pilotażu na możliwie jak najbardziej zróżnicowanej próbie pozwoli na poznanie różnych sytuacji, doświadczeń, problemów występujących przy realizacji projektów. Szczegółowy dobór próby przedstawiamy poniżej. Zgodnie ze specyfiką projektów humanitarnych, w ich przypadku nie zakładamy pilotażu w ramach monitoringu wydarzeń.

	Pomoc rozwojowa		Pomoc humanitarna	System grantów	
	Monitoring rezultatów	Monitoring wydarzenia	Monitoring rezultatów	Monitoring rezultatów	Monitoring wydarzenia
Ukraina	1	2	3	2	1
Mołdawia	2	1		2	1
Etiopia	2	1			

Ponadto, spośród wszystkich 18 pilotaży 10 dotyczyć będzie projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, 4 realizowanych przez administrację rządową oraz 4 przez pozostałe podmioty. Taki dobór zapewni wysoki stopień różnorodności, co będzie sprzyjało konstruktywnym wynikom pilotażu.

3.1.7. Benchmarking

Benchmarking jest metodą analizy porównawczej, w ramach której następuje porównanie określonych procesów z innymi procesami, zidentyfikowanymi jako wzorcowe w danej dziedzinie. Zakładamy, że w ramach benchmarkingu punktem odniesienia będą rozwiązania stosowane w zakresie kształtu dokumentów programowych współpracy rozwojowej.

Benchmarking powinien pomóc określić mocne i słabe strony dokumentów programowych. Benchmarking nie jest sposobem wprowadzania pojedynczych usprawnień, czy innowacji, ale procesem, który powinien doprowadzić do wdrożenia nowej (ulepszonej) strategii, procedur, procesów i praktyk, które pozwolą na lepsze wypełnianie misji związanej z prowadzeniem pomocy rozwojowej, w konsekwencji przyczyniając się do poprawy sytuacji beneficjentów tejże pomocy.

Benchmarking obejmie 3 wybrane kraje rozwinięte oraz jedną organizację międzynarodową.

Kraj / organizacja	Uzasadnienie
Dania	Analizie poddany zostanie opublikowany w styczniu 2017 dokument strategiczny duńskiego rządu dotyczący prowadzonej pomocy rozwojowej (Danida), pn. „Verden 2030” („The World 2030”).
Czechy	Pomoc rozwojowa prowadzona przez rząd czeski odbywa się w oparciu o wydany w 2017 roku dokument pn. Development Cooperation Strategy of the Czech Republic, który obejmuje lata 2018-2030. Dokument ten w sposób zwięzły przedstawia cele pomocy rozwojowej i jej główne priorytety. Czechy są krajem często porównywanym z Polską ze względu na podobne doświadczenia okresu transformacji, lecz także ze względu na odmienny system instytucjonalny pomocy rozwojowej (odrębna agencja rządowa).
Kanada	W analizach warto przyjrzeć się, w jaki sposób pomoc rozwojowa została zaplanowana w kraju pozaeuropejskim. Jest to istotne, gdyż Kanada prowadzi intensywne działania związane z pomocą rozwojową np. na Ukrainie, która jest także jednym z istotniejszych partnerów polskiej pomocy.
OECD	W celu zróżnicowania perspektyw, analiza porównawcza zostanie przeprowadzona także w odniesieniu do jednej organizacji międzynarodowej – OECD. Zbadane zostanie, w jaki sposób programuje ona prowadzoną pomoc rozwojową, jak przedstawia swe cele i priorytety, a także jaki przewiduje udział poszczególnych państw członkowskich w jej realizacji.

W ramach benchmarkingu planuje się analizę:

- dokumentów programowych wieloletniej pomocy rozwojowej państw członkowskich Komitetu Pomocy Rozwojowej (Development Assistance Committee, DAC OECD) oraz innych podobnych dokumentów dotyczących prowadzonej współpracy rozwojowej przez wybrane kraje rozwinięte i organizacje międzynarodowe, w tym dokumentacji dotyczącej misji, strategii prowadzonych działań, obszarów prowadzonego wsparcia, uwarunkowań instytucjonalnych, raportów dotyczących efektów prowadzonego wsparcia;
- danych statystycznych dotyczących prowadzonej pomocy (w tym danych finansowych);
- danych i raportów DAC OECD;
- indywidualnych wywiadów telefonicznych lub komputerowych z osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie projektów w wybranych krajach lub organizacjach.

3.1.8. SWOT

Analiza SWOT polega na identyfikacji zasobów/atutów i słabości badanej kwestii (w tym wypadku WPWR) oraz rozpoznaniu szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. Z jednej strony pozwala na dokonanie analizy wewnętrznej ewaluowanego Programu, z drugiej na diagnozę otoczenia, w którym jest on realizowany.

Skrót SWOT został utworzony od pierwszych liter angielskich słów:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse),
- **T**hreats (zagrożenia).

Silne i słabe strony przedsięwzięcia są konfrontowane z czynnikami zewnętrznymi, na które nie mają wpływu osoby odpowiedzialne za realizację WPWR, a które w sposób pozytywny (szanse) lub negatywny (zagrożenia) mogą oddziaływać na jego wdrażanie. Wobec tego istotne jest wyodrębnienie czynników, dzięki którym można będzie rozwijać silne strony Programu, niwelować (bądź ograniczać) strony słabe, maksymalnie wykorzystywać istniejące możliwości i pojawiające się szanse oraz unikać przewidywanych zagrożeń i niebezpieczeństw.

Celem zastosowania analizy SWOT jest diagnoza czynników wpływających na efekty Programu jako całości, a w tym również prowadzonych w jego ramach projektów, zarówno w odniesieniu do przeszłości, jak i do przyszłości. Technika w szczególności pozwoli na wyodrębnienie elementów wartych utrzymania w kolejnym Programie, jak i takich, których kontynuacja nie jest wskazana.

3.1.9. Panel ekspertów

Panel ekspertów, to spotkanie grupy ekspertów powołanych na potrzeby ewaluacji. Przewiduje się, że będą to eksperci związani z polityką i współpracy rozwojową, w tym jeden wyznaczony przez DWR MSZ. Zakłada się, że potencjalni uczestnicy zostaną zidentyfikowani na podstawie wcześniej przeprowadzonych badań. Do udziału zaproszeni mogą zostać także autorzy publikacji z zakresu spójnego z tematyką badania.

Uczestnicy panelu przed spotkaniem zostaną zaznajomieni ze wstępnymi wynikami badań i analiz, tak by na ich podstawie mogli się odnieść do zagadnień badawczych. Przewiduje się udział co najmniej 3 ekspertów, których lista zostanie skonsultowana z Zamawiającym na późniejszym etapie badania.

3.1.10. Warsztat implementacyjny

Warsztat jest formą pracy w grupie, polegającą na wykorzystaniu zasobów grupy poprzez prowadzone dyskusje, ćwiczenia zadane przez moderatora, opierając się na uruchomionej aktywności każdego z członków grupy. Metoda warsztatowa wykorzystuje zasoby grupy, a więc wiedzę, doświadczenie, posiadane umiejętności poszczególnych jej członków, które w połączeniu pozwolą osiągnąć rezultaty, których w pojedynkę uczestnicy by nie osiągnęli. Warsztat implementacyjny kierunkuje cel spotkania na wypracowanie sposobów wdrożenia, implementacji omawianych rozwiązań.

Podstawą do realizacji warsztatu będą wnioski i rekomendacje z wstępnego raportu końcowego. Na spotkaniu Wykonawca przedstawi wnioski z badania i wynikające z nich proponowane rozwiązania. Następnie zostaną omówione poszczególne rekomendacje w ramach dyskusji warsztatowej. Jej celem będzie ocena przez uczestników trafności i użyteczności dla Zamawiającego proponowanych rekomendacji oraz identyfikacja skutków proponowanych rozwiązań. W przypadku rekomendacji, które zostaną ocenione jako nieadekwatne wypracowane zostaną inne rozwiązania, w oparciu o wnioski którym miały odpowiadać. W przypadku rekomendacji częściowo trafnych wypracowane zostanie nowe brzmienie ich zapisu. Po ustaleniu ostatecznego brzmienia rekomendacji druga część warsztatu poświęcona zostanie sposobowi wdrażania rekomendacji. Uczestnicy uszeregują wnioski i wynikające z nich rekomendacje według priorytetu/ważności poszczególnych zapisów. Następnie każdemu z nich przypisany zostanie wypracowany w toku pracy warsztatowej sposób wdrożenia, czas wdrożenia, osoba/jednostka odpowiedzialna za wdrożenie. Ostatnia część warsztatu poświęcona zostanie zaproponowanym wzorom kwestionariusza ankiety monitoringowej i wynikiem pilotaży oraz liście wskaźników realizacji projektów, co pozwoli na maksymalne dopracowanie tych produktów do

oczekiwań Zamawiającego.

Warsztat implementacyjny będzie miał formę spotkania opartego na dyskusji, ale w miarę potrzeb wprowadzane będą dodatkowe metody aktywizujące uczestników (na przykład metody projekcyjne, dyskusje w podgrupach).

Dobór próby

W ramach warsztatu implementacyjnego Wykonawca zakłada celowy dobór uczestników. Wstępnie zakłada się, iż uczestnikami spotkania będą pracownicy DWR MSZ odpowiedzialni za tworzenie, wdrażanie i monitorowanie aktualnego i następnego programu wieloletniego. Dobór uczestników warsztatu odbędzie się we współpracy Wykonawcy z Zamawiającym na późniejszym etapie badania.

3.2. Powiązanie metod badawczych z pytaniami

W tabeli na następnej stronie przedstawiono powiązanie pytań ewaluacyjnych z metodami badawczymi i analitycznymi.

Tabela 2. Powiązanie pytań ewaluacyjnych z metodami badawczymi i analitycznymi

Lp.	Pytanie badawcze	Techniki badawcze								Kryteria ewaluacyjne			
		DR	WS	IDI	CS	PE	SW	B	WI	T	E	S	I
1	Czy/ w jakich aspektach WPWR 2016-2020 spełnia/ nie spełnia wymagań dokumentu strategicznego? Czy/ w jakich elementach wykracza na poziom operacyjny?	x				x	x	x					x
2	Które/ gdzie/ dlaczego cele określone w WPWR 2016-2020 są realizowane najbardziej/ najmniej skutecznie/ efektywnie?	x	x	x	x		x				x	x	
3	Które/ dlaczego priorytety, programy, inicjatywy i działania przyjęte do realizacji w ramach WPWR 2016-2020 przyczyniły się lub przyczyniają najbardziej skutecznie do osiągnięcia nadrzędnych celów PWR określonych w ustawie o współpracy rozwojowej?	x	x	x			x			x		x	
4	Czy/ w jakim stopniu cele, priorytety, formy i instrumenty PWR określone w WPWR 2016-2020 są spójne: 1) między sobą? 2) z potencjałem partnerów współpracujących z MSZ w ramach WPWR 2016-2020? 3) z działaniami finansowanymi ze środków innych organów administracji rządowej świadczących współpracę rozwojową? Jakie działania należałoby podjąć w celu zwiększenia takiej spójności?	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x
5	Co najbardziej służy/ co przeszkadza synergii efektów polskiej pomocy realizowanych w ramach WPWR 2016-2020?	x		x	x	x	x				x	x	
6	W jakim stopniu cele i priorytety PWR określone w WPWR 2016-2020 są spójne ze strategiami rozwoju krajów partnerskich? Jak można zwiększyć tę spójność?	x		x		x		x	x	x			x
7	W jakim stopniu struktura dokumentu odzwierciedla nastawienie na rezultaty	x				x		x	x	x		x	

Lp.	Pytanie badawcze	Techniki badawcze							Kryteria ewaluacyjne				
		DR	WS	IDI	CS	PE	SW	B	WI	T	E	S	I
	PWR (results-based approach)? Jakie zmiany mogą wzmocnić taką orientację?												
8	Czy we wszystkich obszarach działania opisanych w WPWR 2016-2020 wystarczająco wyraźnie uwzględnione zostały Cele Zrównoważonego Rozwoju?	x		x	x					x			
9	W jaki sposób/ w jakim stopniu nowy instrument w postaci inicjatyw flagowych (flagship initiatives) przyczynia się do realizacji celów priorytetowych PWR? Jak można wzmocnić jego oddziaływanie?	x		x	x	x			x	x			
10	Czy/ w jakim stopniu zbieżne są priorytety/ sektory polskiej pomocy w państwach priorytetowych Partnerstwa Wschodniego? Czy/ dlaczego zasadne jest sformułowanie wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego?	x		x	x	x			x	x			
11	Co/ dlaczego w zapisach odnoszących się do celów i założeń polskiej pomocy humanitarnej przedstawionych w WPWR najbardziej sprzyja/ przeszkadza w realizacji skutecznej i efektywnej pomocy humanitarnej?	x		x	x					x			
12	W jaki sposób można zwiększyć funkcjonalność informacyjną dokumentu wieloletniego?	x		x	x	x			x	x			x
13	Czy realizacja WPWR umożliwiła osiągnięcie synergii PWR z działalnością polskich firm w krajach partnerskich (mobilizowanie prywatnych inwestycji, tworzenie miejsc pracy, zwiększanie trwałości działań rozwojowych itp.)? Jak WPWR może stymulować osiągnięcie takich efektów w przyszłości?	x		x		x					x		
14	Na ile cele WPWR pozostają aktualne w świetle zmieniających się potrzeb? Na ile zmiany polityczne i społeczno-gospodarcze w krajach będących odbiorcami wsparcia powinny wpłynąć na cele WPWR? W których krajach i w jakich	x		x	x	x		x	x				x

Lp.	Pytanie badawcze	Techniki badawcze								Kryteria ewaluacyjne			
		DR	WS	IDI	CS	PE	SW	B	WI	T	E	S	I
	aspektach?												
15	W jakim stopniu system monitoringu w jego obecnym kształcie uwzględnia ideę modelu realizacji PCD przyjętego przez OECD? Czy system ten odpowiada na potrzeby interesariuszy WPWR?	x	x	x		x			x	x			x
4. Dodatkowe pytania Zamawiającego													
5. 1	Jakiego rodzaju działania w największym stopniu przyczyniają się do wzmacniania pozytywnego wizerunku Polski jako kraju aktywnego we wspieraniu krajów partnerskich PWR w realizacji przez nie Celów Zrównoważonego Rozwoju?	x		x		x						x	
6. 2	Czy/w jakim stopniu zbieżne są priorytety/ sektory Polskiej Pomocy w państwach priorytetowych Globalnego Południa? Czy/ dlaczego zasadne jest sformułowanie wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów? Czy/ w jakim stopniu potencjał partnerów lokalnych podmiotów współpracujących z MSZ jest wystarczający do multiplikacji efektów WPWR? Jakie działania należałoby podjąć w celu zwiększenia takiej spójności?	7. x		x		x			x	x			

Techniki badawcze:

DR - desk research	WS - warsztat strukturyzacyjny	IDI - wywiady pogłębione	CS - case studies	PE - panel ekspertów	SW - analiza SWOT	B - benchmarking	WI - warsztat implementacyjny
--------------------	--------------------------------	--------------------------	-------------------	----------------------	-------------------	------------------	-------------------------------

4 Harmonogram

Badanie zrealizowane zostanie w ciągu 23 tygodni liczonych od dnia podpisania umowy do dnia przekazania ostatecznej wersji raportu końcowego. Produkty badania zostaną dostarczone zgodnie z datami przedstawionymi w poniższej tabeli.

Tabela 3. Kamienie milowe i produkty badania

Data	Działanie
21 maja 2018 r.	Podpisanie umowy na realizację badania
4 czerwca 2018 r.	Przedstawienie projektu raportu metodologicznego
11 czerwca 2018 r.	Uwagi do projektu raportu metodologicznego
18 czerwca 2018 r.	Przedstawienie ostatecznej wersji raportu metodologicznego
13 sierpnia 2018 r.	<i>Zakończenie badań terenowych</i>
27 sierpnia 2018 r.	Przedstawienie projektu raportu końcowego z badania (wraz z ankietą monitoringową)
30 sierpnia 2018 r.	Przedstawienie uwag do projektu raportu końcowego
30 sierpnia 2018 r.	Przedstawienie uwag do raportu końcowego, prezentacji, streszczenia i ulotki
Do 7 września 2018 r.	<i>Spotkanie Zamawianego z Wykonawcą</i>
24 września 2018 r.	Przedstawienie raportu końcowego z badania (wraz z ostateczną wersją ankiety monitoringowej), prezentacji, streszczenia i ulotki
24 września 2018 r.	Przekazanie projektu prezentacji multimedialnej, projektu streszczenia podsumowującego badanie oraz ulotki informacyjnej
27 września 2018 r.	Przekazanie uwag do projektu prezentacji multimedialnej, projektu streszczenia podsumowującego badanie oraz ulotki informacyjnej
1 października 2018 r.	Przedstawienie ostatecznej wersji raportu końcowego z badania (wraz z ankietą monitoringową)
Do 1 października 2018 r.	<i>Spotkanie Zamawiającego z Wykonawcą</i>
8 października 2018 r.	Przekazanie tłumaczenia raportu końcowego na język angielski
	Przekazanie ostatecznej wersji prezentacji multimedialnej, projektu streszczenia podsumowującego badanie oraz ulotki informacyjnej w

Data	Działanie
	wersji polskiej i angielskiej
10 października 2018 r.	Przekazanie uwag do tłumaczenia
15 października 2018 r.	Przekazanie poprawionego tłumaczenia raportu końcowego na język angielski
22 października 2018 r.	Przekazanie ostatecznej wersji polskiej wszystkich produktów projektu (raportu, kwestionariusza ankiety monitoringowej, wraz z wynikami pilotaży, streszczenia, prezentacji, ulotki) oraz wersji angielskiej raportu wraz z kwestionariuszem ankiety monitoringowej, streszczeniem, prezentacją i ulotką informacyjną
Do 31 października 2018 r.	Przedstawienie raportu końcowego na min. 1 spotkaniu (maksymalnie 3 spotkaniach)

Poniższa tabela prezentuje harmonogram realizacji badania uwzględniający etapy prac omówione we wcześniejszej części raportu metodologicznego.

Tabela 4. Harmonogram badania w podziale na tygodnie od dnia podpisania umowy (21 maja 2018 r.)

Zadanie	Liczba tygodni od podpisania umowy																								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	8.	22	9.	23
Spotkanie otwierające z Zamawiającym (2 dni od podpisania umowy)	█																								
Projekt Raportu Metodologicznego (2 tygodnie od umowy)	█	█																							
Uwagi Zamawiającego do Raportu Metodologicznego			█																						
Ostateczna wersja Raportu Metodologicznego (4 tygodnie od umowy)				█																					
Warsztat strukturyzacyjny				█																					
Desk research: analiza dokumentów (w tym m.in.: WPWR 2016-2020, WPWR 2012-2015, Plany współpracy rozwojowej 2016, 2017 i 2018)	█	█	█	█	█	█	█																		
Desk research: analiza danych i materiałów medialnych (w tym domen internetowych)			█	█	█																				
Desk research: analiza produktów powstałych w wyniku realizacji WPWR 2016-2020 (w tym stron www, publikacji, materiałów informacyjnych itp.)				█	█	█	█																		
Wywiady indywidualne pogłębione (IDI)					█	█	█	█	█																
Case study								█	█	█															
Benchmarking									█	█															
Pilotaż ankiet monitoringowych									█	█															

Zadanie	Liczba tygodni od podpisania umowy																									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	8.	22	9.	23	
Warsztat strategiczny i analiza SWOT																										
Panele ekspertów																										
Projekt Raportu Końcowego z załącznikami oraz wzór kwestionariusza ankiety monitoringowej																										
Uwagi Zamawiającego do projektu Raportu Końcowego (3 dni)																										
Uwagi Zamawiającego do wzoru kwestionariusza ankiety monitoringowej wraz z opisem koncepcji pilotaży (6 dni)																										
Warsztat implementacyjny																										
Przekazanie projektu Raportu Końcowego po uwzględnieniu uwag Zamawiającego (18 tygodni od podpisania umowy)																										
Drugie spotkanie z Zamawiającym (opcjonalne)																										
Ostateczna wersja Raportu Końcowego																										
Przekazanie tłumaczenia Raportu Końcowego																										
Uwagi Zamawiającego do tłumaczenia																										
Ostateczna wersja tłumaczenia Raportu Końcowego																										
Wstępna wersja prezentacji multimedialnej, projektu streszczenia oraz ulotki informacyjnej																										
Uwagi Zamawiającego do w/w produktów (3 dni)																										
Spotkanie omawiające uwagi																										

5. Sposób organizacji pracy

5.1. Ramowy podział zadań pomiędzy członków zespołu

Proces realizacji projektu będzie wymagał od Zamawiającego i Wykonawcy stałej i bieżącej współpracy na wszystkich etapach badania. Aby prawidłowo zrealizować zaplanowane zadania, potrzebny jest odpowiednio dobrany zespół osób (ich kompetencje, wykształcenie, doświadczenie), tak by odpowiadał na potrzeby zakresu (tematycznego i organizacyjnego) danej ewaluacji.

Zgodnie z założeniami SIWZ Wykonawca przewidział w zespole badawczym:

- kierownika projektu,
- specjalistę w zakresie prowadzenia badań jakościowych,
- specjalistę w zakresie prowadzenia badań programów realizowanych w co najmniej dwóch krajach PW priorytetowych w polskiej pomocy,
- eksperta posiadającego doświadczenie w realizacji programu/ projektu humanitarnego realizowanego na rzecz krajów najmniej rozwiniętych należących do biorców ODA,
- eksperta posiadającego wiedzę na temat dokumentów planistycznych,
- eksperta ds. monitoringu,
- ewaluatora z doświadczeniem w badaniach ilościowych i jakościowych.

Poniższa tabela prezentuje podział zadań między poszczególnych członków zespołu badawczego.

L.p.	Członek zespołu badawczego	Zakres zadań
1.	Marta Mackiewicz	<p>Kierownik projektu</p> <p>Kierownik badania będzie osobą odpowiedzialną za komunikację i współpracę z Zamawiającym. Do zadań kierownika należeć będzie także zarządzanie zespołem oraz koordynowanie działań związanych z realizacją usługi, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontakty z Zamawiającym, • rozdysponowanie zadań pomiędzy członków zespołu badawczego, • nadzór nad prowadzonymi pracami badawczymi, • nadzór nad prowadzonymi analizami, • nadzór nad powstającymi produktami ostatecznymi,

L.p.	Członek zespołu badawczego	Zakres zadań
		<ul style="list-style-type: none"> • reagowanie na bieżące problemy, • nadzór nad realizacją zadań w terminie. <p>Poza całościową koordynacją badania będzie odpowiedzialna za część IDI oraz przeprowadzanie warsztatów i panelu ekspertów.</p>
2.	Agata Niedolisteck	<p>Specjalista w zakresie prowadzenia badań jakościowych</p> <p>Osobą wspierającą kierownika oraz zastępującą go w razie potrzeby będzie Agata Niedolisteck. Do jej zadań będą należeć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadzór nad realizacją badań jakościowych, • udział w opracowaniu narzędzi do badań jakościowych, • prowadzenie wywiadów, • analiza materiału zebranego w ramach badań jakościowych, • zgłaszanie Kierownikowi problemów i zagrożeń dla sprawniej realizacji badań jakościowych, • pozyskiwanie i analiza danych na potrzeby studiów przypadków, • opracowanie wyników badań jakościowych, • opracowanie części studiów przypadków, • przeprowadzenie analizy SWOT, • udział w formułowaniu wniosków i rekomendacji. <p>Wyznaczenie Zastępcy Kierownika badań, pozwoli na zachowanie ciągłości realizowanych prac w sytuacji chwilowej nieobecności Kierownika.</p>
3.	Darya Zaventalyuk	<p>Specjalista w zakresie prowadzenia badań programów realizowanych w co najmniej dwóch krajach PW priorytetowych w polskiej pomocy</p> <p>Do jej zadań będą należeć przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie wywiadów, • analiza materiału zebranego w ramach badań jakościowych, • pozyskiwanie i analiza danych na potrzeby studiów przypadków, • przeprowadzenie części pilotaży ankiet monitoringowych • opracowanie wyników badań jakościowych,

L.p.	Członek zespołu badawczego	Zakres zadań
		<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie części studiów przypadków, • udział w formułowaniu wniosków i rekomendacji.
4.	Elena Diaconu	<p>Specjalista w zakresie prowadzenia badań programów realizowanych w co najmniej dwóch krajach PW priorytetowych w polskiej pomocy</p> <p>Do jej zadań będą należeć przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie wywiadów, • analiza materiału zebranego w ramach badań jakościowych, • pozyskiwanie i analiza danych na potrzeby studiów przypadków, • przeprowadzenie części pilotaży ankiet monitoringowych, • opracowanie wyników badań jakościowych, • opracowanie studiów przypadków, • udział w formułowaniu wniosków i rekomendacji.
5.	Adam Rybkowski	<p>Ekspert posiadający doświadczenie w ewaluacji dokumentów planistycznych</p> <p>Do jego zadań będą należeć przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w opracowaniu raportu metodologicznego, • prowadzenie wywiadów, • analiza materiału zebranego w ramach badań jakościowych, • opracowanie wyników benchmarkingu, • przeprowadzenie analizy SWOT, • opracowanie wyników badań, • udział w warsztatach i panelu ekspertów, • konsultacje przy analizie materiału zebranego w ramach badań, • udział w formułowaniu wniosków i rekomendacji.
6.	Kamila Bugaj	<p>Ekspert ds. monitoringu</p> <p>Do jej zadań będą należeć:</p>

L.p.	Członek zespołu badawczego	Zakres zadań
		<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje raportu metodologicznego, • opracowanie kwestionariuszy ankiet monitoringowych, • przeprowadzenie części pilotaży, • analiza i opis wyników pilotaży.
7.	Katarzyna Lipczyńska	<p>Członek zespołu badawczego - specjalista w zakresie prowadzenia badań jakościowych i ilościowych</p> <p>Do jej zadań będą należeć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie części raportu metodologicznego • przeprowadzenie części wywiadów, • analiza materiału zebranego w ramach badań jakościowych, • pozyskiwanie i analiza danych na potrzeby studiów przypadków.

5.2. Terminy przekazywania informacji na temat przebiegu realizacji badania

Wykonawca będzie informował Zamawiającego o stanie i przebiegu prac na każde życzenie. W umowie zostały wskazane dwie osoby do bieżących kontaktów (Marta Mackiewicz i Agata Niedolisteck), które będą na każdym etapie badania miały wiedzę na temat aktualnego stanu realizacji projektu i ewentualnych zagrożeń w terminowym zakończeniu prac.

W przypadku mało prawdopodobnej nieobecności obu osób, na wszelkie pytania odpowie inna osoba z zespołu badawczego (Adam Rybkowski – adam.rybkowski@ecorys.com lub Katarzyna Lipczyńska - katarzyna.lipczynska@ecorys.com).

Co dwa tygodnie Wykonawca będzie przysyłał (mailowo) Zamawiającemu informację o bieżącym zaawansowaniu prac, w tym ewentualnie wskazanie potencjalnych zagrożeń dla realizacji harmonogramu w okresie następnych dwóch tygodni.

Terminy przekazywania informacji o stanie realizacji projektu:

4.06	30.07	17.09
18.06	6.08	1.10
2.07	20.08	15.10
16.07	3.09	29.10

6. Obszary ryzyka

W tabeli poniżej przedstawiony został wykaz ryzyk, które mogą wystąpić podczas realizacji badania oraz opis sposobów minimalizujących ryzyko i wpływających na poprawę precyzji i wiarygodności badania. Proponowane działania neutralizujące ryzyka, które Wykonawca zamierza zastosować w trakcie realizacji badania, stanowią sprawdzoną i stosowaną przez niego dobrą praktykę realizacji badań.

W sytuacji pojawienia się istotnych problemów w procesie badania zespół badawczy realizujący badanie niezwłocznie poinformuje o nich Zamawiającego, proponując jednocześnie sposoby postępowania.

W opinii Wykonawcy, przyjęty model działania umożliwi bieżącą kontrolę nad przebiegiem prac badawczych i wczesną interwencję.

Tabela 5. Tabela ryzyk

Opis obszarów ryzyka	Działania minimalizujące prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka
<p>Ryzyko 1</p> <p>Ryzyko trudności w dotarciu i nakłonieniu do wyrażenia otwartych opinii uczestników wywiadów IDI.</p> <p>Wskazane ryzyko w pierwszej kolejności skutkować może niedostarczeniem wymaganej przez Zamawiającego liczby wywiadów. Wystąpienie tego ryzyka może więc również zagrozić częściowej lub całkowitej realizacji badania i spowodować przekroczenie ustalonego harmonogramu ze względu na potrzebę przeznaczenia dodatkowego czasu lub środków finansowych na próbę dotarcia do odpowiednich respondentów. Wystąpienie ryzyka może spowodować jednocześnie odejście od przyjętej logiki badania.</p> <p>W przypadku wystąpienia ryzyka na etapie raportowania utrudnione będzie zgromadzenie i korzystanie z rzetelnego materiału (zarówno w przypadku niepełnej próby badawczej, jak i w przypadku braku otwartości respondentów w trakcie wywiadów), co znacząco zuboży treść raportu końcowego i może wskazywać również na trudności ze znalezieniem odpowiedzi na wszystkie postawione pytania badawcze.</p> <p>Umocowanie instytucjonalne respondentów w powiązaniu z przyjętym eksplorowaniem wypowiedzi przez moderatora podczas IDI, może być odbierane przez respondenta jako zagrożenie – fakt utrwalania odpowiedzi (najczęściej za pomocą dyktafonu) i świadomość respondenta odnośnie dalszych jej analiz, może wpływać na wypowiedzi. Z kolei prowadzenie wywiadów wśród respondentów pochodzących z innych niż Polska krajów, według doświadczeń wykonawcy, wiąże się z trudnościami komunikacyjnymi, brakiem zaufania, koniecznością zachowań odpowiednich dla danej kultury.</p> <p>Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka oceniane jest jako bardzo wysokie, a jego wpływ na przebieg badania bardzo duży, gdyż reprezentanci badanych interesariuszy pełnią istotną rolę dla realizacji projektów, dlatego</p>	<p>Opracowanie dla moderatorów bardzo szczegółowych instrukcji prowadzenia pogłębionego wywiadu (bezpośredniego); opracowana instrukcja będzie stanowiła integralny element zaprojektowanych narzędzi badawczych, tj. scenariuszy wywiadu bezpośredniego (IDI). Wywiady pogłębione będą przeprowadzane przez moderatorów (a nie ankieterów) będących doświadczonymi ewaluatorami. Do prowadzenia wywiadów oddelegowani zostaną członkowie zespołu ewaluacyjnego – wyłącznie ci pracownicy Wykonawcy, którzy posiadają kompetencje (wiedzę, umiejętności, doświadczenie) w realizacji badań jakościowych odpowiadających przedmiotowi zamówienia. Zapewniony został liczny i zdywersyfikowany zespół, by w przypadku niedyspozycji jednej osoby, jej zadania mogła przejąć inna osoba.</p> <p>Przygotowanie i przeprowadzenie jednodniowego szkolenia dla moderatorów. Szkolenie zostanie zrealizowane metodą warsztatową, bazującą na kompetencjach merytorycznych i doświadczeniu badawczym moderatorów, zakładającą ich aktywny udział w szkoleniu; zastosowana metoda uwypukli możliwe problemy, jakie mogą się pojawić w trakcie wywiadów oraz pozwoli na wspólne wypracowanie pożądanych algorytmów postępowania w sytuacjach trudnych, mogących wystąpić podczas wywiadów, np. związanych z przeciwdziałaniem skłonności respondenta do udzielania takich odpowiedzi, jakie w jego przekonaniu są pożądane, jakie są instytucjonalnie i społecznie oczekiwane, żeby zaprezentować siebie i reprezentowaną instytucję w możliwie jak najlepszym świetle (tzw. social desirability effect).</p> <p>Przed przystąpieniem do realizacji projektu dokonane zostanie ponowne gruntowne rozpoznanie nie tylko specyfiki kraju, ale aktualnie panujących okoliczności, by zawczasu rozpoznać potencjalne zagrożenia związane z realizacją badań i odpowiednio je zaplanować.</p>

Opis obszarów ryzyka	Działania minimalizujące prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka
<p>wykonawca przewidział środki, które pozwolą skutecznie uniknąć przewidywanych problemów.</p>	<p>Wykonawca nawiąże kontakt z interesariuszami już w pierwszym etapie realizacji. Podjęte zostaną działania zmierzające do nawiązania kontaktu z interesariuszami zagranicznymi /międzynarodowymi – pozyskanie ich danych kontaktowych od instytucji polskich, pozyskanie ich danych kontaktowych od instytucji macierzystych.</p> <p>Wykonawca opracuje listę podstawową i listę rezerwową uczestników badania, by w przypadku braku możliwości dotarcia do danej osoby móc skorzystać z listy zastępczej i podjąć szybko kroki zmierzające do rekrutacji nowego uczestnika badania. Podczas kontaktu z daną instytucją Wykonawca jednorazowo będzie zbierał możliwie obszerny komplet informacji, by nie zaburzać rytmu pracy instytucji kilkakrotnie,</p> <p>Zaangażowanie w zespole osób biegle posługujących się językami, którymi posługują się respondenci wywiadów (bądź w razie potrzeby skorzystanie z usług specjalistycznych biur tłumaczeń), opracowanie listów zapowiednich, i innych materiałów, którymi będzie się posługiwał Wykonawca w celu realizacji wywiadów.</p> <p>Drugi aspekt ryzyka dotyczy otwartości respondentów i obaw związanych z wyrażaniem negatywnych opinii na temat projektów, w których uczestniczyli. W celu minimalizacji tego ryzyka Wykonawca dołoży wszelkich starań by zbudować poczucie zaufania, anonimowości i poufności w zakresie przekazywanych informacji. Podkreślane będą cele badania oraz zalety/zysk z rzetelnie zebranych opinii, które pomogą w przyszłości lepiej dopasować wsparcie.</p>
<p>Ryzyko 2</p> <p>Opracowanie rekomendacji zmian programu nietrafnych, niemożliwych do wprowadzenia.</p> <p>Wystąpienie wskazanego ryzyka jest bardzo prawdopodobne i ma kluczowy wpływ na powodzenie badania. Wykonawca ma szeroką wiedzę na temat metodologii badawczej, specyfiki prowadzenia ewaluacji, posiadając jednocześnie</p>	<p>Wykonawca zamierza zminimalizować wskazane ryzyko poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztat strukturyzacyjny – pozwoli dokonać organizacji przebiegu dalszych prac i sprecyzować oczekiwania Zamawiającego, - konsultacje raportu metodologicznego – pozwolą uporządkować ciąg logiczny badania, przygotować odpowiednie narzędzia badawcze i

Opis obszarów ryzyka	Działania minimalizujące prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka
<p>licznych ekspertów dziedzinowych. Należy jednak mieć na uwadze, iż specyfika Wieloletniego Programu Współpracy Rozwojowej na lata 2016-2020 w sposób wyczerpujący znana jest jedynie pracownikom Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jako specjalistom do spraw programowania, zarządzania oraz kontroli i monitoringu wskazanego Programu. W związku z powyższym, istnieje zagrożenie, iż ewaluatorzy, pracując w oderwaniu od eksperckiej wiedzy pracowników Ministerstwa, na podstawie niepełnych wniosków, zaproponować mogą rekomendacje niezgodne z potrzebami lub możliwościami Ministerstwa (np. ograniczenia prawne, brak spójności z celami, jakie specjaliści MSZ postawili w Programie). W konsekwencji przeprowadzona ewaluacja może okazać się dla Zamawiającego bezwartościowa.</p>	<p>zminimalizować ryzyko wystąpienia błędów merytorycznych bądź metodologicznych podczas dalszych prac badawczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztat implementacyjny – włączenie Zamawiającego również w końcowym etapie badania pozwoli szczegółowo omówić i zweryfikować opracowane przez ewaluatorów wnioski oraz rekomendacje, a także wyeliminować ryzyko przedstawienia Zamawiającemu propozycji zmian, które są niemożliwe do wdrożenia.
<p>Ryzyko 3</p> <p>Ryzyko związane z trudnościami z dotarciem do właściwych respondentów w krajach objętych WPWR</p> <p>W ramach ewaluacji prowadzone będą wywiady w następujących krajach: Mołdawia, Ukraina i Etiopia. Ze względu na to, że tematyka badania wykracza poza poziom projektów, a wnioski i rekomendacje mają być formułowane na poziomie całego programu, zasadne jest przeprowadzenie wywiadów z osobami, które mają wiedzę na temat horyzontalnych aspektów związanych ze współpracą rozwojową w wymienionych krajach.</p>	<p>Proces rekrutacji respondentów do badania będzie prowadzony z należytą starannością, tak aby zidentyfikować i zapewnić uczestnictwo w badaniach osób posiadających informacje użyteczne z punktu widzenia celów badania.</p> <p>Do przeprowadzenia badań terenowych poza Polską zostaną wyznaczone osoby z dużym doświadczeniem zawodowym i dobrą znajomością uwarunkowań lokalnych. W przypadku Ukrainy i Mołdawii będą to dwie osoby z zespołu badawczego, mające obywatelstwo odpowiednio: ukraińskie i mołdawskie. W przypadku Etiopii do pomocy zostanie zatrudniony lokalny ekspert, z którym Ecorys współpracował przy innych projektach.</p> <p>W przypadku wywiadów pogłębionych Wykonawca przewiduje możliwość realizacji wywiadu w formie diady/triady, czyli z udziałem 2 lub 3 respondentów. Podejście takie zostanie zastosowane zwłaszcza w przypadku, gdy zasugeruje je sam respondent. Często bowiem informacje dotyczące złożonych procesów są rozproszone, zatem uczestnictwo 2 lub 3 przedstawicieli instytucji, którzy zaangażowani są w dane działania na różnych etapach, umożliwi zgromadzenie materiału pełniejszego,</p>

Opis obszarów ryzyka	Działania minimalizujące prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka
	obejmującego wszystkie aspekty podejmowanych decyzji i realizowanych działań.
<p>Ryzyko 4</p> <p>Ryzyko wybrania do analiz niewłaściwego obiektu studium przypadku</p> <p>W Specyfikacji zamówienia założono, że przedmiotem studiów przypadku będą różnorodne zagadnienia problemowe, a nie konkretne projekty. Z tego względu samo określenie przedmiotu studium przypadku może być trudne.</p>	<p>Przedstawienie w raporcie metodologicznej propozycji i struktury opisu studium przypadku. Zostaną one zaproponowane w oparciu o przeprowadzoną analizę danych zastanych, w tym raportów ewaluacyjnych, analiz, publikacji, a także dokumentów prawnych. Wybór każdego studium przypadku zostanie odpowiednio uzasadniony.</p> <p>Zawsze w trakcie badania, gdy okaże się, że pod wpływem nowych okoliczności pierwotny wybór stał się nieaktualny i stracił swe uzasadnienie, będzie istniała możliwość zmiany (w porozumieniu z Zamawiającym) zagadnień czy przedmiotu studium przypadku.</p>
<p>Ryzyko 5</p> <p>Ryzyko, że w badaniu w stopniu niewystarczającym zostanie wykorzystana wiedza ekspertów/specjalistów kluczowych z punktu widzenia celów panelu.</p> <p>Niewystarczające wykorzystanie wiedzy ekspertów może wynikać z:</p> <p>a) trudności w pozyskaniu/zaproszeniu do udziału w panelu najważniejszych ekspertów zajmujących się problematyką spójną z kwestiami badanymi w ramach ewaluacji;</p> <p>b) pojawiająca się (w miejsce ekspertów i specjalistów rekomendowanych do udziału w badaniu) chęć oddelegowania do udziału w badaniu innych osób.</p>	<p>Istotnym krokiem w procesie naboru i zwiększania motywacji ekspertów do udziału w badaniu będzie przesłanie do nich (pocztą tradycyjną i/lub elektroniczną) pisma zawierającego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krótką charakterystykę badania ewaluacyjnego oraz opis wydarzenia (panel) wyraźnie akcentującą jego cel, przebieg i metodykę, w tym szacowany czas trwania; • informację o zagadnieniach, które będą poruszane podczas panelu ekspertów; • proponowany termin panelu; • informację o kontakcie telefonicznym, który Wykonawca podejmie w późniejszym terminie (tj. w czasie dwóch dni od przewidywanego dnia dostarczenia zaproszenia). <p>Po upływie maksymalnie dwóch dni od przewidywanego terminu dostarczenia pisma/wiadomości, podczas rozmowy telefonicznej eksperci/specjaliści zostaną poproszeni o udział w planowanych wydarzeniach (panelu ekspertów/warsztacie implementacyjnym). Podczas bezpośredniej rozmowy telefonicznej wykorzystana zostanie ponownie informacja o celu badania, jego zakresie</p>

Opis obszarów ryzyka	Działania minimalizujące prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka
	<p>merytorycznym i przebiegu, rozpoznana i potwierdzona zostanie gotowość i motywacja eksperta do udziału w badaniu.</p> <p>W procesie rekrutacji/naboru respondentów/ekspertów/specjalistów do udziału w panelu Wykonawca zastosuje specjalną kartę doboru eksperta, która posłuży do weryfikacji i ostatecznej kwalifikacji najlepszych (z p.w. celów badania) osób do udziału w panelu.</p> <p>Z ekspertami/specjalistami wybranymi do udziału w panelu podtrzymywane będą bezpośrednie kontakty telefoniczne aż do momentu terminu wydarzenia.</p> <p>Opracowana zostanie lista rezerwowa potencjalnych ekspertów/specjalistów do udziału w panelu. Lista rezerwowa będzie podlegała akceptacji Zamawiającego.</p> <p>Wykonawca przewiduje również wynagrodzenie (honorarium) dla każdego eksperta za udział (zaangażowanie, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem, refleksję, pracę zorientowaną na formułowanie wniosków i poszukiwanie rozwiązań) w panelu eksperckim.</p>

7. Narzędzia badawcze

7.1. Warsztat strukturyzacyjny

Szacunkowy czas trwania: 120 min

Obszar		Czas
Wprowadzenie		
1	Przedstawienie celów spotkania, zasad przebiegu warsztatu, prośba o wyrażenie zgody na nagrywanie	10 min
2	Przedstawienie prowadzących warsztat	
3	Przedstawienie się uczestników w szczególności w kontekście pełnionych ról w planowaniu i wdrażaniu WPWR	
Oczekiwanie dotyczące produktów badania		
4	Jakie są Państwa oczekiwania odnośnie do produktu ewaluacji? Jaki powinien być poziom szczegółowości wyników badania i rekomendacji? - czy raczej wskazanie uwag ogólnych, w jakim kierunku powinny przebiegać prace nad nowym dokumentem WPWR (np. przejście na poziom strategiczny, konkretyzacja, skrócenie)? - czy raczej wypracowanie bardziej szczegółowych ustaleń dotyczących wizji, zaproponowanie wokół jakich zagadnień powinny koncentrować się cele strategiczne, itd.?	20 min
Nowy dokument WPWR		
5	Jak planują Państwo prace nad nowym dokumentem WPWR w kontekście objęcia nim całej ODA? Kiedy i jak zostanie przeprowadzona diagnoza sytuacji międzynarodowej w kontekście planowania przyszłej współpracy rozwojowej? Czy biorąc pod uwagę plany dotyczące objęcia dokumentem całej ODA, widzą Państwo potrzebę zapewnienia wysokiego stopnia spójności ze strategiami krajowymi (jakimi)? Jacy główni interesariusze powinni być włączeni w prace nad dokumentem?	20 min
Priorytety geograficzne		
6	Jakie efekty zapewnia podejście geograficzne? Czy te same efekty będzie można osiągnąć wychodząc od obszarów tematycznych? Czy to drugie podejście zapewni dodatkowe efekty, których nie można osiągnąć skupiając się na podejściu geograficznym? Jakie są argumenty za jednym lub drugim podejściem?	20 min
Cele rozwojowe		
7	W jakim zakresie w nowym dokumencie powinny być obecne Cele Zrównoważonego Rozwoju? Czy wybór celów strategicznych powinien być ograniczony do Celów Zrównoważonego Rozwoju? Jeżeli tak, to czy są już wybrane te SDGs, które będą	10 min

	traktowane priorytetowo w pracach nad nowym dokumentem?	
8	Które rekomendacje sformułowane w raporcie OECD <i>Development Co-operation peer reviews: Poland 2017</i> są najbardziej istotne dla nowego dokumentu WPWR?	10 min
Podsumowanie		
9	Czy są jeszcze inne kwestie, których nie poruszyliśmy, a mają istotne znaczenie w temacie dzisiejszego spotkania?	5 min
10	Podziękowanie za udział, zamknięcie spotkania	5 min

7.2. Indywidualne wywiady pogłębione

7.2.1. Przedstawiciele MSZ

Scenariusz stanowi ogólny zarys rozmowy. W zależności od specyfiki respondenta, zakresu jego wiedzy i kompetencji część pytań będzie pomijana, a mocniej eksplorowane inne.

Lp.	Pytanie
Cele i priorytety	
1.	Jak Pan/i ocenia z perspektywy czasu cele i priorytety wskazane w WPWR 2016-2020? Co stało za takim określeniem celów i priorytetów? Czy to podejście może się sprawdzić w przyszłości? Dlaczego? Jaka jest alternatywa?
2.	Co jest według Pana/Pani najlepszą miarą <u>skutecznej</u> realizacji celów WPWR? W przypadku których celów/priorytetów można mówić o najbardziej skutecznej realizacji? Dlaczego? A które są najmniej skutecznie realizowane? Dlaczego?
3.	Co jest według Pana/Pani najlepszą miarą <u>efektywnej</u> realizacji celów WPWR? W przypadku których celów/priorytetów można mówić o najbardziej efektywnej realizacji? Dlaczego? A które są najmniej efektywnie realizowane? Dlaczego?
4.	Przyjrzyjmy się nadrzędnym celom PWR określonym w ustawie o współpracy rozwojowej. [Moderator ma przygotowaną listę] Na które z nich według Pana/i najbardziej wpływają działania prowadzone w ramach WPWR? Dlaczego? W jaki sposób?
5.	Czy może Pan/i wskazać, które działania najmocniej przyczyniają się do realizacji celów PWR? Czy są takie priorytety? Programy? Inicjatywy? Dlaczego te? Które z nich warto kontynuować? A czy są takie, z których można zrezygnować w przyszłości?
6.	A czy obserwował/a Pan/i brak spójności między WPWR 2016-2020 a potencjałem partnerów? Czy może Pan/i podać konkretne przykłady? Z czego wynika ten brak spójności? [moderator dopytuje o braki w potencjale partnerów i o braki w Programie]
7.	Patrząc z kolei na inne działania administracji w zakresie współpracy rozwojowej, czy one są spójne z WPWR? Czy może Pan/i podać konkretne przykłady braku spójności? Z czego wynika ten brak spójności?
8.	A czy spotkał się Pan/i z brakiem spójności celów/priorytetów WPWR ze strategiami rozwoju krajów partnerskich? W jakich krajach? W jakim zakresie? Z czego wynika ten brak spójności?
9.	Czy widzi Pan/i możliwość sformułowania wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego? Jakie efekty zapewnia podejście geograficzne? Czy te same efekty będzie można osiągnąć wychodząc od obszarów tematycznych? Czy to drugie podejście zapewni dodatkowe efekty, których nie można osiągnąć skupiając się na podejściu geograficznym?
10.	Czy według Pana/i można zauważyć synergię efektów działań realizowanych w ramach WPWR? Czy może Pan/i podać przykłady takich działań/projektów? Jakie czynniki

	sprzyjają osiągnięciu synergii efektów? A jakie uniemożliwiają?
11.	W jakim zakresie WPWR jest spójna z Celami Zrównoważonego Rozwoju? [moderator ma przygotowaną listę celów] Które CZR realizuje WPWR?
12.	Jak Pan/i ocenia wyodrębnienie instrumentu „inicjatyw flagowych”? Czy obecnie prowadzone projekty zasługują na miano inicjatyw flagowych? Dlaczego? Jak poszczególne inicjatywy przyczyniają się do realizacji celów PWR? W jaki sposób można wzmocnić to oddziaływanie? Czy warto kontynuować realizację takiego instrumentu w przyszłości?
Komunikacja	
13.	Jakie można wskazać bariery w odbiorze WPWR?
14.	Jak ocenia Pan/i zrozumiałość dokumentu WPWR 2016-2020? Które fragmenty budzą wątpliwości? Jakież?
15.	Czy według Pana/i WPWR 2016-2020 w sposób jasny i przejrzysty wskazuje kierunki polskiej współpracy rozwojowej? Co może budzić wątpliwości?
16.	Czy w oparciu o obecne zapisy łatwo komunikować założenia WPWR? Dlaczego?
17.	Czy w oparciu o osiągnięte rezultaty komunikowanie WPWR jest skuteczne? Dlaczego?
18.	Czy komunikacja WPWR nawiązuje do Celów Zrównoważonego Rozwoju? Dlaczego? Jak należałoby formułować Program by komunikacja mogła odwoływać się do CZR?
Monitoring	
19.	Czego oczekiwał(a)by Pan/i od skutecznego monitoringu?
20.	Na czym według Pana/i powinna skupiać się ankieta monitoringowa? Jakich danych powinna gromadzić?
21.	Czy wnioski płynące z monitoringu i ewaluacji WPWR 2016-2020 są wykorzystywane? Jeżeli tak, w jaki sposób, w jakim zakresie? Jeżeli nie, co powoduje, że nie są wykorzystywane?
22.	Co można zmienić, aby były wykorzystywane?
23.	Gdzie były dotychczas największe problemy ze zbieraniem danych w ramach ankiety monitoringowej? Z czego wynikały problemy z wypełnieniem ankiety?
Przyszły Program	
24.	Jakie są Pana/Pani oczekiwania względem nowego WPWR? Z czego to wynika?
25.	Na jakie/czyje potrzeby powinien odpowiadać? Dlaczego?
26.	Jaki poziom szczegółowości powinien mieć Program? Co mogłoby poprawić jego elastyczność? W jakim zakresie ta elastyczność jest potrzebna i dlaczego?
27.	Czy obecny WPWR przyniósł jakieś rozczarowania? Jakież? Jak uniknąć ich w przyszłym Programie?
28.	Co należałoby kontynuować w nowym WPWR? A z czego zrezygnować? Dlaczego?
29.	Czego zabrakło w WPWR i warto to uwzględnić w nowym programie? Dlaczego?

Podsumowanie	
30.	Czy jest jeszcze coś ważnego o co nie zapytałem/łam a chciał(a)by Pan/i przy okazji tego badania o tym powiedzieć?
31.	Zakończyć wywiad, podziękować respondentowi.

7.2.2. Partnerzy krajowi

Lp.	Treść pytania
1	Proszę na wstępie powiedzieć, jakie projekty realizowali Państwo w ramach polskiej pomocy? W jakich krajach były one realizowane? Proszę krótko opisać obszary tematyczne, których dotyczyły projekty.
2	Skąd decyzja o wyborze danego obszaru realizacji projektu? Jak zazwyczaj przebiega wybór partnera w kraju partnerskim?
3	Czy na którymkolwiek etapie koncepcja projektu musiała być zmieniana, żeby była dostosowana do zapisów WPWR? Jak to wpływało na efekty działań (pozytywnie, negatywnie, dlaczego)? Jak ocenia Pani / Pan zakres priorytetów? Czy są zbyt szerokie / zbyt wąskie, precyzyjnie sformułowane czy raczej nieprecyzyjne?
4	Jak ocenia Pan/i WPWR na lata 2016-2020? [Uwaga! Tu pozwalamy rozmówcy w pierwszej kolejności na dłuższą swobodną wypowiedź] [Przy każdym poruszonym wątku ->] Jak wobec tego powinien wyglądać przyszły Program?
5	Jak ocenia Pan/i okres, który obejmuje WPWR? Jaki okres powinien objąć nowy dokument tworzony na kolejne lata? Jakie są zalety a jakie wady objęcia dokumentem strategicznym krótkiego / długiego okresu?
6	Czy jest to dokument zbyt ogólny, czy raczej zbyt szczegółowy? <i>(Jak wobec tego powinien wyglądać przyszły Program?)</i>
7	Czy jest to dokument wystarczająco czytelny i przystępny? Czy wystarczająco jasno precyzuje założenia polskiej pomocy? <i>(Jak wobec tego powinien wyglądać przyszły Program?)</i>
8	Jak ocenia Pan/i ograniczenie liczby krajów priorytetowych? Jak inne organizacje/ instytucje mogą to oceniać? <i>(Jaka wobec tego powinna być liczba krajów priorytetowych w przyszłym Programie?)</i>
9	Czy przełożyło się to na zmniejszenie rozproszenia polskiej pomocy? Czy w związku z tym można wskazać obszary (tematyczne/ geograficzne), w których polska pomoc jest bardziej widoczna?
10	Czy WPWR jest spójny z priorytetami krajów, w których prowadzili/ prowadzą Państwo projekty? <i>(Jeśli nie, jak wobec tego zwiększyć spójność w przyszłym Programie?)</i>

11	Jak ocenia Pan/i efektywność polskiej pomocy? Czy - przy środkach finansowych w dotychczasowej wysokości - są sposoby, aby tę efektywność zwiększyć?
12	Jak - poza poruszonymi dotychczas kwestiami – powinien zostać opracowany przyszły WPWR, aby zwiększyć trafność, skuteczność, trwałość polskiej pomocy?
13	Jak powinien przebiegać proces tworzenia i konsultowania przyszłego WPWR?
14	Podsumowując, czy uważa Pan/i, że możliwe jest zwiększenie skuteczności polskiej pomocy w perspektywie 5-10 lat? Czy Polska może być rozpoznawalnym krajem-donorem w zakresie pomocy rozwojowej?
	Zakończyć wywiad, podziękować respondentowi.

7.2.3. Partnerzy z krajów partnerskich

Lp.	Pytanie
Wprowadzenie	
1.	Czy mógł(a)by Pan/i opowiedzieć czym się Pan/i zajmuje zawodowo? W szczególności w kontekście pomocy rozwojowej i pomocy humanitarnej. Od jak dawna zajmuje się Pan/i tymi kwestiami? Jaka była Pana/Pani dotychczasowa styczność z polską współpracą rozwojową?
Cele i priorytety	
2.	Czy polska współpraca rozwojowa odpowiada na potrzeby Pana/Pani kraju? Które tak, a które nie? Jakie inne potrzeby powinny być odzwierciedlone w zapisach WPWR, aby wpisywały się w potrzeby Pana/ Pani kraju?
3.	Czy dostrzega Pani / Pan jakieś obszary spójności lub braku spójności celów/priorytetów WPWR ze strategią rozwoju [nazwa kraju]? W jakim zakresie?
4.	Czy pomoc realizowana w ramach polskiej pomocy reagowała na zmieniające się potrzeby kraju? W jaki sposób? W jakim zakresie?
5.	Jak można poprawić skuteczność polskiej pomocy? Jakie typy działań warto kontynuować? A czy są takie, z których można zrezygnować w przyszłości?
6.	A czy obserwował/a Pan/i brak spójności między polską pomocą rozwojową a potencjałem partnerów tutaj w kraju? Czy były pomysły inicjatyw, w które nie miał się kto zaangażować tutaj w kraju, ze względu na brak odpowiedniego potencjału? Czy były po Państwa stronie inicjatywy, które nie mieściły się w zakresie polskiej pomocy? Czy może Pan/i podać konkretne przykłady? [moderator dopytuje o braki w potencjale partnerów i o braki w Programie]
7.	Patrząc z kolei na inne działania administracji polskiej na terenie [nazwa kraju] w zakresie współpracy rozwojowej, czy pomocy humanitarnej, czy one są spójne? Czy może Pan/i podać konkretne przykłady braku spójności działań prowadzonych przez Polskę na terenie Państwa kraju?

8.	Czy według Pana/i działania realizowane w ramach polskiej pomocy rozwojowej na terenie [nazwa kraju] zapewniają synergię efektów? Wzajemnie się uzupełniają? Czy może Pan/i podać przykłady takich działań/projektów?
9.	[w przypadku krajów partnerstwa wschodniego] Czy widzi Pan/i możliwość sformułowania wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego?
Komunikacja	
10.	Czy miał/a Pan/Pani styczność z dokumentem WPWR? [jeżeli tak, to dopytywać dalej]
11.	Czy według Pana/i WPWR 2016-2020 w sposób jasny i przejrzysty wskazuje kierunki polskiej współpracy rozwojowej? Co może budzić wątpliwości?
12.	Które działania/programy/inicjatywy/instrumenty PWR w największym stopniu wzmacniają pozytywny wizerunek Polski w Pana/Pani kraju? Z czego to wynika?
Przyszły Program	
13.	Jakie są Pana/Pani oczekiwania względem polskiej współpracy rozwojowej?
14.	Czy obecnie polska pomoc przyniosła jakieś rozczarowania? Jakież? Jak uniknąć ich w przyszłości?
15.	Co należałoby kontynuować w przyszłości? A z czego zrezygnować? Dlaczego?
16.	Czego zabrakło i warto to uwzględnić w przyszłej współpracy rozwojowej? Dlaczego?
Podsumowanie	
17.	Czy jest jeszcze coś ważnego o co nie zapytałem/łam a chciał(a)by Pan/i przy okazji tego badania o tym powiedzieć?
18.	Zakończyć wywiad, podziękować respondentowi.

7.2.4. Partnerzy z zagranicznych i międzynarodowych organizacji partnerskich

Lp.	Treść pytania
1	Proszę na wstępie powiedzieć, jaka jest Pana/i rola w Państwa organizacji? Jak jest Pana/i doświadczenie związane z pomocą rozwojową?
2	Jak ocenia Pan/i polską pomoc na przestrzeni ostatnich 5 lat? <i>[Uwaga! Tu pozwalamy rozmówcy w pierwszej kolejności na dłuższą swobodną wypowiedź]</i>
3	Czy można wskazać obszary (tematyczne/ geograficzne), w których polska pomoc jest

	bardziej widoczna na tle pozostałych krajów? Z czego to wynika?
4	Jakie założenia powinny zostać wzięte pod uwagę przy tworzeniu nowego programu współpracy? <i>[Uwaga! Tu pozwalamy rozmówcy w pierwszej kolejności na dłuższą swobodną wypowiedź]</i>
5	Czy mógłby Pan / mogłaby Pani wskazać dokument strategiczny innego kraju, który może stanowić wzór pod względem formy?
6	Czy mógłby Pan / mogłaby Pani wskazać dokument strategiczny innego kraju, który może stanowić wzór pod względem komunikatywności treści?
7	Czy uważa Pan/i, że struktura dokumentu strategicznego powinna być oparta na podziale geograficznym (kolejne kraje priorytetowe), czy na obszarach tematycznych?
8	Czy uważa Pan/i, że dokument strategiczny na kolejne lata powinien zostać wprost oparty na SDG? Jeśli tak, które z SDG powinny zostać traktowane priorytetowo przez polską pomoc? Dlaczego? Jakie są zalety i wady jednego i drugiego podejścia? [w zależności od odpowiedzi prosimy o odniesienie do dokumentów innych krajów]
9	Jaki okres powinien objąć nowy dokument tworzony na kolejne lata? Jakie są zalety a jakie wady objęcia dokumentem strategicznym krótkiego / długiego okresu?
10	Czy uważa Pan/i, że polska pomoc jest spójna z celami Państwa organizacji w zakresie pomocy rozwojowej?
11	Jak ocenia Pan/i efektywność polskiej pomocy? Czy są sposoby, aby tę efektywność zwiększyć?
	Zakończyć wywiad, podziękować respondentowi.

7.2.5. Inne osoby

Lp.	Pytanie
Wprowadzenie	
1.	<p>Czy mógł(a)by Pan/i opowiedzieć czym się Pan/i zajmuje zawodowo? W szczególności w kontekście pomocy rozwojowej i pomocy humanitarnej.</p> <p>Od jak dawna zajmuje się Pan/i tymi kwestiami?</p> <p>Jaka była Pana/Pani dotychczasowa styczność z WPWR 2016-2020?</p>
Cele i priorytety	
2.	<p>Jak Pan/i ocenia cele i priorytety wskazane w WPWR 2016-2020? Czy obecnie pozostają one aktualne? Jak dużą elastyczność powinien zapewniać tego typu dokument?</p> <p>Jak należałoby formułować cele i priorytety w przyszłości? Dlaczego? Czy mógłby Pan / mogłaby Pani wskazać przykłady dobrych praktyk z innych krajów?</p>
3.	<p>Co jest według Pana/Pani najlepszą miarą skutecznej i efektywnej realizacji celów/priorytetów pomocy rozwojowej? Czy znane są Panu/Pani działania polskiej pomocy, które można uznać za skuteczne i efektywne? Dlaczego?</p>
4.	<p>Czy obserwował Pan/i brak spójności wewnętrznej WPWR 2016-2020? [Moderator dopytuje o cele, priorytety, formy, instrumenty] Czy może Pan/i podać konkretne przykłady?</p>
5.	<p>Patrząc z kolei na inne działania administracji w zakresie pomocy rozwojowej, bądź pomocy humanitarnej, czy one są spójne? Czy może Pan/i podać konkretne przykłady braku spójności?</p>
6.	<p>A czy spotkał się Pan/i z brakiem spójności działań prowadzonych w ramach polskiej pomocy ze strategiami rozwoju krajów partnerskich? W jakich krajach? W jakim zakresie? Z czego wynika ten brak spójności?</p>
7.	<p>Czy widzi Pan/i możliwość sformułowania wspólnych priorytetów dla wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego? Jakie efekty zapewnia podejście geograficzne? Czy te same efekty będzie można osiągnąć wychodząc od obszarów tematycznych? Czy to drugie podejście zapewni dodatkowe efekty, których nie można osiągnąć skupiając się na podejściu geograficznym?</p>
8.	<p>Czy znany jest Panu/Pani instrument „inicjatywy flagowej”? Jeżeli tak, to jak Pan/i ocenia wyodrębnienie takiego instrumentu? Czy obecnie prowadzone projekty zasługują na miano inicjatyw flagowych? Dlaczego?</p>
Komunikacja	
9.	<p>Jakie można wskazać bariery w odbiorze WPWR?</p>
10.	<p>Czy według Pana/i WPWR 2016-2020 w sposób jasny i przejrzysty wskazuje kierunki polskiej współpracy rozwojowej? Co może budzić wątpliwości?</p>
11.	<p>Które działania/programy/inicjatywy/instrumenty PWR w największym stopniu wzmacniają pozytywny wizerunek Polski? Z czego to wynika? Których krajów/ grup</p>

	krajów dotyczy to w szczególności?
Przyszły Program	
12.	Jakie są Pana/Pani oczekiwania względem nowego WPWR? Z czego to wynika?
13.	Jakie cel powinien przyświecać tworzeniu tego typu programu? Jakie zadania przed nim stoją? Na jakie/czyje potrzeby powinien odpowiadać? Dlaczego?
14.	Jaki poziom szczegółowości powinien mieć Program? Na jaką elastyczność powinien pozwalać? W jakim zakresie? Dlaczego?
15.	Czy obecny WPWR przyniósł jakieś rozczarowania? Jakież? Jak uniknąć ich w przyszłym Programie?
16.	Co należałoby kontynuować w nowym WPWR? A z czego zrezygnować? Dlaczego?
17.	Czego zabrakło w WPWR i warto to uwzględnić w nowym programie? Dlaczego?
18.	Czy mógłby Pan / mogłaby Pani wskazać dobre praktyki z innych krajów, które warto uwzględnić planując polską pomoc?
Podsumowanie	
19.	Czy jest jeszcze coś ważnego, o co nie zapytałem/łam a chciał(a)by Pan/i przy okazji tego badania o tym powiedzieć?
	Zakończyć wywiad, podziękować respondentowi.

7.3. Panel ekspertów

Wstęp	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prezentacja się moderatora. Prezentacja uczestników</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Informacja o zasadach prowadzenia panelu, o nagrywaniu rozmowy (do ustalenia)</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wyjaśnienie celu spotkania</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Omówienie materiałów, które zostały uprzednio przekazane ekspertom. Potwierdzenie, że każdy z ekspertów materiały otrzymał i się z nimi zapoznał.</i>
1	Czy wyniki badania są zgodne z Państwa dotychczasowym myśleniem o polskiej pomocy rozwojowej? Czy coś Państwa zaskoczyło w przedstawionym materiale?
Omówienie najważniejszych problemów badawczych	
2	Jak należy przeformułować myślenie o współpracy rozwojowej? Jak je przełożyć na dokument programowy?
3	Czy można wskazać obszary (tematyczne/ geograficzne), w których polska pomoc jest bardziej widoczna? Czy należy dążyć do dalszego ograniczania listy krajów priorytetowych? Dlaczego (tak lub nie, zalety i ograniczenia takiego myślenia i działania)?
4	Czy należy odwrócić układ Programu, tzn. wyznaczyć wspólne priorytety (np. dla całego Partnerstwa Wschodniego i dla całego Globalnego Południa) i w ramach tych obszarów przypisać kraje priorytetowe? A może nie należy ograniczać krajów?
5	Czy należy koncentrować się na już istniejących polskich specjalizacjach, czy należy szukać nowych obszarów?
6	Co jest istotne dla komunikatywności dokumentu strategicznego?
7	W jaki sposób powinien powstawać program wieloletni w obszarze współpracy rozwojowej? Kto powinien zostać włączony w jego konsultacje?
Podsumowanie	
8	Czy są jeszcze kwestie, których nie omówiliśmy?
	Zakończyć spotkanie, podziękować uczestnikom

7.4. Warsztat implementacyjny

Scenariusz zostanie zaktualizowany przed warsztatem, gdy znane będą wyniki badania. Aktualizacja scenariusza będzie przebiegać w konsultacji z Zamawiającym i przed warsztatem zostanie przesłana Zamawiającemu do akceptacji.

Szacunkowy czas trwania: ok. 130 min

Lp.	Obszar	Czas
Wprowadzenie		
1	Prezentacja celów spotkania, zasad przebiegu warsztatu, prośba o wyrażenie zgody na nagrywanie	10 min
2	Prezentacja prowadzących warsztat	
3	Prezentacja się uczestników w szczególności w kontekście pełnionych ról w planowaniu i wdrażaniu WPWR	
Wnioski i rekomendacje		
4	Prezentacja wniosków i powiązanych z nimi rekomendacji	15 min
5	Dyskusja nad trafnością i użytecznością sformułowanych rekomendacji. Propozycje alternatywnych rozwiązań. Wypracowanie ostatecznych rekomendacji.	45 min
Sposób wdrażania		
6	Priorytetyzacja. Uczestnicy szeregują wnioski i wynikające z nich rekomendacje według priorytetu/ważności poszczególnych zapisów	10 min
7	Ustalenie sposobu wdrożenia, czasu wdrożenia, osoby/jednostki odpowiedzialnej za wdrożenie.	15 min
Monitoring		
8	Prezentacja propozycji ankiet monitoringowych, wyników pilotażu.	10 min
9	Dyskusja nad zaproponowanym wzorem kwestionariusza ankiety monitoringowej.	20 min
Podsumowanie		
10	Czy są jeszcze inne istotne dla Państwa tematy, których nie poruszyliśmy w ramach spotkania?	5 min
11	Podziękowanie za udział, zamknięcie spotkania	1 min